Bound pamphlets on economic planning

330.16
A1
no. 55

Az ötéves tervvel a szocializmus felé

(Gerő Ernő beszéde az Országgyűlésen 1949 dec. 9-én)

*

TÖRVÉNY A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ELSŐ ÖTÉVES NÉPGAZDASÁGI TERVÉRŐL

az 1950 január 1-től az 1954 december 31-ig terjedő időszakra

GARDER LES COUVERTURES

KIADJA A MAGYAR NÉPMŰVELÉSI MINISZTÉRIUM

Bound pamphlets on economic planning

330.16
A1
no. 55
ET

AZ ÖTÉVES TERVVEL A SZOCIALIZMUS FELÉ

GERŐ ERNŐ BESZÉDE
AZ ORSZÁGGYŰLÉSBEN 1949. DECEMBER 9-ÉN

*

[and]

TÖRVÉNY A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ELSŐ ÖTÉVES NÉPGAZDASÁGI TERVÉRŐL

az 1950 jan. 1-től az 1954 dec. 31-ig terjedő időszakra

*

KIADJA
A MAGYAR NÉPMŰVELÉSI MINISZTÉRIUM

Kiadja a Magyar Népművelési Minisztérium.

Budapesti Szikra Nyomda NV, V., Honvéd utca 10.
Felelős vezető: Radnóti Károly.

1950/ 2200

A kommunisták vezetésével újjáépítettük az országot

A törvényjavaslat az ötéves népgazdasági tervről, melyet az országgyűlés a mai napon kezd tárgyalni, természetes következménye és egyben fontos láncszeme annak a nagyszerű fejlődésnek, melyet hazánk a nagy Szovjetunió dicsőséges hadserege által történt felszabadítása óta megtett. Általában négy-öt esztendő nem nagy idő egy ország történetében. A legutóbbi négy-öt esztendőről azonban túlzás nélkül elmondhatjuk, hogy ez a viszonylag rövid időszak döntő fordulatot jelent országunk történetében. Ezalatt a néhány esztendő alatt szűnt meg Magyarországon a nagytőkések és nagybirtokosok uralma, megszűnt mindenféle és mindenfajta kizsákmányoló osztályuralom. E néhány esztendő alatt a dolgozó nép lett az ország gazdája, a nép vette kezébe az ország gyeplőjét.

E néhány valóban történelmi esztendő alatt az ország gazdájává vált nép, a munkásosztály, a kommunisták pártjának, Rákosi Mátyásnak a vezetésével, tüneményes gyorsasággal újjáépítette a háborúban rombadöntött országot

s a Szovjetunió baráti segítségével, a Szovjetunió tapasztalataival gazdagodva, a Szovjetunióra támaszkodva, szövetségben a népi demokrácia országaival, új, Ma-

gyarországon eddig töretlen útra lépett: a szocializmus építésének útjára!

A hároméves népgazdasági terv, melyet, mint ismeretes, a Magyar Kommunista Párt kezdeményezett és dolgozott ki, hála a magyar munkásosztály, dolgozó parasztságunk, néphez hű értelmiségünk odaadó, sokszor hősies munkájának, nemcsak országunk újjáépítését biztosította, hanem egyben szilárd fundamentumot teremtett új, ötéves tervünk számára.

Nehéziparunk általánosságban már befejezte hároméves tervét

Ismeretes, hogy hároméves tervünket az eredetileg megszabott időnél sokkal rövidebb idő alatt valósítjuk meg. Ismeretes, hogy a hároméves terv első évének nagy sikerei és a dolgozók kezdeményezése alapján pártunk és kormányzatunk azt a célt tűzte népünk elé, hogy a hároméves tervet 7 hónappal az eredetileg kitűzött határidő előtt fejezzük be. Ami azonban még nem ismeretes, az az, hogy

a beruházások terén hároméves tervünket máris túlteljesítettük, hogy nehéziparunk hároméves tervét általánosságban november 30-án déli 12 órakor befejezte s hogy az egész magyar ipar összértékben számítva december 15-re befejezi a hároméves tervet.

Vagyis hároméves tervünket általánosságban csaknem nyolc hónappal a kitűzött határidő előtt teljesítjük. Le kell azonban szögeznünk, hogy a tervteljesítés nem teljesen egyenletes, mert jóllehet egész iparunk a tervet a kitűzött határidő előtt teljesíti, egyes termelési ágak és egyes termékek előállítása viszonylag elmarad más termelési ágak és termékek előállítása mögött. Külö-

ősen szembeszökő a nehézipar termelésnövekedésének agy lendülete, ami abból is látható, hogy az előzetes datok szerint nehéziparunk a novemberi termelési elő-ányzatot 125.5 százalékra teljesítette, az 1949 január-ovember hónapok előirányzatát pedig 110.4 százalékra. termelés előirányzatát túlteljesítette a könnyűipar mind novemberben, mind az év eddigi 11 hónapjá-an. Itt a túlteljesítés azonban kisebb méretű. Bár-ennyire örvendetes is egész iparunk és ezen belül ülönösen nehéziparunk nagyszerű teljesítménye,

az általánosan igen jó eredmények mögött meg kell látnunk az egyenlőtlenségeket a terv teljesítésében s mindent el kell követnünk, hogy ezeket a továbbiak során fokozatosan kiküszöböljük

biztosítsuk gazdasági terveink harmonikus, minden éren való teljesítését és túlteljesítését.

Ha figyelembe vesszük, hogy ez év végéig még árom hetünk van, hogy a munkaverseny hatalmas len-ülete, a szemünk előtt kibontakozó magyar sztahánov-nozgalom mind nagyobb és nagyobb ütemben viszi lőre termelésünket, úgy nem kétséges, hogy az év végére a hároméves terv céljait minden téren jelentősen túlhaladjuk.

Iparunk, mezőgazdaságunk túlszárnyalta a tervelőirányzatot

A hároméves terv előírta, hogy gyáriparunk ermelési színvonalának a tervidőszak végére, vagyis 950 augusztus 1-re 27 százalékkal kell meghaladnia z utolsó háborúelőtti év termelési színvonalát.

Ezzel szemben a valóság az, hogy

gyáriparunk termelése már most 40 százalékkal meghaladja az 1938. évi termelés színvonalát.

De nemcsak a háborúelőtti színvonalat hagytuk mess magunk mögött, hanem a legtöbb iparágban, közti a döntő iparágakban, a háború alatt elért csúcsteljesí ményeket is. Acéliparunk, géptermelésünk jelenleg sok kal magasabb szinten van, mint bármikor a magy ipar történetében.

A hároméves terv előírta, hogy a tervidőszak végére, vagyis 1950-re meg kell közelítenünk a hábor előtti 10 év mezőgazdasági termelésének átlagos szín vonalát.

Ezzel szemben a valóság az, hogy

mezőgazdaságunk termelése már az idei 1949. évben csaknem elérte, számos területen pedig túl is haladta a háborúelőtti színvonalat.

A statisztika mellett erről tanuskodik az országban ural kodó általános élelmiszerbőség, a jegyrendszer meg szüntetése, az élelmiszerárak állandóan csökken iránya.

A hároméves terv előírta, hogy a tervidőszak végére közlekedésünknek el kell érnie s egyes terü leteken túl kell szárnyalnia a háborúelőtti teljesítmény

Ezzel szemben a valóság az, hogy

vasútunk az idei csúcsforgalomban, ez év októberében 43 százalékkal több tonnakilométert teljesített, mint a háborúelőtti év ugyanezen hónapjában.

A hároméves terv előírta, hogy a tervidőszak alatt, vagyis 3 év folyamán 6.585 millió forint értékű kell beruházni a népgazdaságba, 1947 januári árakon számítva.

Ezzel szemben a valóság az, hogy ez év végéig tehát összesen 2 év és 5 hónap alatt (a még hátralévő 3 hét beruházási összegét az utóbbi 3 hónap átlaga alapján számítva) 9.686 millió forint összegű beruházás

lósítottunk meg, ami 1947 januári árakra átszámítva ereken 7.800 millió forintnak felel meg. Így tehát

két év és öt hónap alatt a beruházások összege 18,4 százalékkal több, mint amennyit az eredeti terv szerint három év alatt kellett volna beruháznunk.

37 százalékkal magasabb az életszínvonal

A hároméves terv előírta, hogy a tervidőszak végére népünk életszínvonala átlagosan elérje és mintegy százalékkal meghaladja a háborúelőtti életszínvonalat.

A valóság ezzel szemben az, hogy

az átlagos életszínvonal már most 37 százalékkal magasabb a háborúelőttinél.

háborúelőtti 10 év átlagában az egy főre jutó húsgyasztás 23.7 kg volt, jelenleg pedig 28.5 kg. A cukorfogyasztás megfelelően 9.25 kg-ról 17.60 kg-ra, tehát közel a kétszeresére emelkedett. Jelentősen megnőtt a tej és tejtermékek fogyasztása. A háztartási villanyáram fogyasztása 40 százalékkal, a háztartási gázfogyasztás pedig 60 százalékkal emelkedett. A dohányfogyasztás csaknem megháromszorozódott.

A magas dohányfogyasztás azonban, úgylátszik, nem ártott meg népünknek, mert az 1000 lakosra eső halálozások száma az 1938. évi 14.4-ről 1948-ban 11.5-re csökkent,

a természetes szaporodás megfelelőleg 5.7-ről 7.8-ra nőtt, a házasságkötések száma pedig 8.2-ről 10.7-re emelkedett.

Míg a háború előtt 1930—1938. évek átlagában évente 100.000 lakos közül 160 halt meg tbc-ben, 70 pedig egyéb fertőző betegségekben, addig 1948-ban megfelelően csak 108, illetve 28.

Népünk tehát, hála a hároméves tervnek, hála a szocializmust építő népi demokráciának, egészségesebb lett.

A nép műveltebb lett

De nemcsak egészségesebb lett népünk, hanem műveltebb is. 1937—38-ban, ebben az iskolaévben a népiskolákban, a polgári iskolákban és a középiskolák alsó négy osztályában összesen 1,096.000 volt a tanulók száma. Ezzel szemben az 1948—1949. iskolaévben az ezeknek az iskolatípusoknak megfelelő általános iskolában és a dolgozók iskolájában a tanulók száma 1,214.000.

Vagyis jelenleg alsófokú iskolarendszerünkben 118 ezerrel többen tanulnak, mint a háború előtt.

A középiskolákban a régi Magyarországon 54.000 volt a középiskolai tanulók száma, jelenleg pedig csaknem 87.000. Vagyis jelenleg 33.000-rel többen járnak középiskolába, mint a régi Magyarországon. A főiskolai és az egyetemi hallgatók száma az 1937—38-as iskolaévben 11.800 fő volt, jelenleg pedig különféle egyetemeinken és főiskoláinkon több mint 28.000 a hallgatók száma. Vagyis az emelkedés 16.200 fő. E mellett

a mérnök és műszaki főiskolai hallgatók száma a háborúelőttihez képest a nyolcszorosára emelkedett. Az egyetemi és főiskolai hallgatóknak több, mint egyharmada a nagyüzemi munkások közül kerül ki,

míg a háború előtt számuk gyakorlatilag nullával volt egyenlő.

Hároméves tervünk sikeres megvalósításával és túlteljesítésével valóban szilárd alapot teremtettünk népgazdaságunk, országunk további, az eddiginél is

gyorsabb fejlődése, népünk felemelkedése számára. Az új esztendő, mellyel ötéves népgazdasági tervünk is elkezdődik, egészséges gazdaságot, életkedvtől duzzadó, jövőjében bízó, az alkotás vágyától fűtött népet talál országunkban.

Tömegnyomor, munkanélküliség a tőkés országokban

Egészen *más a helyzet a tőkés országokban.* A tőkés országok mind mélyebbre süllyednek a gazdasági válság mocsarában.

Az Amerikai Egyesült Államokban egy év alatt az ipari termelés 22 százalékkal esett.

Olaszországban egy év alatt az acéltermelés 10 százalékkal, a vastermelés 30 százalékkal, a fémipari termelés 26%-kal csökkent. Franciaországban az ipari termelés jelenleg 17 százalékkal marad a háborúelőtti színvonal alatt. A termelés csökkenésével párhuzamosan, rohamosan emelkedik a munkanélküliek száma. Így az Amerikai Egyesült Államokban, hivatalos adatok szerint, a teljesen munkanélküliek száma már eléri a négymilliót, a nem teljes munkahetet dolgozókéval együtt pedig számuk 14 millióra rúg. Olaszországban 2.5 millió teljesen munkanélküli van, a részleges munkanélküliekkel együtt számuk eléri a 6.5 milliót.

A gazdasági válság terheit a tőkések igyekeznek a dolgozókra hárítani. Ezért állandóan csökken a reálbér, romlik a dolgozók helyzete, nő a tömegnyomor és a nélkülözés.

Franciaországban például az árak 1946 óta 165 százalékkal emelkedtek, viszont a bérek csak 83 százalékkal.

Olaszországban jelenleg az átlagreálbér a háborúelőttinek csak 87 százaléka. Angliában az élelmiszerfogyasz-

tása most sokkal alacsonyabb, mint a háború előtt volt. Erről meggyőződhetünk egy hivatalos brit kiadványból, melynek a hangzatos címe (ez a kiadvány 1949 novemberből származik), «Mit eszik a brit állampolgár?» Ez a közlemény arról számol be, hogy a brit állampolgár többek között hetenkint jegyre 22.7 deka cukrot, 27 deka birkahúst, 1.75 liter tejet, továbbá 5.7 deka zsírt kap. Ebből látható, hogy a tőkés Anglia szegény állampolgára bizony elég kevéssel kénytelen beérni. A brit állampolgár csakis jegyre vásárolhat húst, szalonnát, sonkát, tejet, vajat, sajtot, disznózsírt, margarint, cukrot, tojást, teát, konzerveket, édességeket, csokoládét, tojásport. Az angol hivatalos statisztika szerint az egy lakosra jutó élelmiszer kalóriaértéke tojásban 40 százalékkal, cukorban 30 százalékkal, húsban 40 százalékkal alacsonyabb, mint a háború előtt volt.

Így fest a dolgozó nép helyzete a tőkés országokban, a hírhedt Marshall-terv hazájában, valamint azokban az országokban, amelyek a Marshall-terv állítólagos áldásaiban részesülnek. De nem mindenkinek rossz a sora a tőkés országokban. A nagytőkések nem panaszkodhatnak, mert nemcsak a második világháború idején, hanem a háború után is mind hatalmasabb nyereségeket zsebeltek és zsebelnek be. Így

az Amerikai Egyesült Államokban — az amerikai hivatalos statisztika adatai szerint — a részvénytársaságok tiszta jövedelme 1939-től 1949-ig évi 5 milliárd dollárról évi 21.2 milliárd dollárra emelkedett, tehát több, mint megnégyszereződött.

Ugyanezen idő alatt Angliában a vállalati nyereségek 250 százalékkal emelkedtek. Franciaországban 1946-tól 1949-ig a vállalati nyereségek 236 százalékos emelkedést értek el.

Alapvető változások társadalmunk és népgazdaságunk szerkezetében

Csak ha összevetjük országunk meredeken felfelé ívelő fejlődését, népünk és gazdaságunk gyors és állandó felemelkedését azzal, ami a tőkés országokban történik, tudjuk egész jelentőségében értékelni a fordulatot, mely azzal vette kezdetét hazánk életében, hogy a dicsőséges Szovjet Hadsereg, végrehajtva a nagy Sztálin parancsát, felszabadította hazánkat a német imperialisták uralma alól s egyben szétzúzta a magyar nagytőkések és nagybirtokosok népelnyomó államhatalmát is. Csak így vagyunk képesek felbecsülni annak a ténynek a rendkívüli jelentőségét, hogy a felszabadítást követően

hazánk végleg kivált az imperializmus rothadó, népelnyomó rendszeréből s a szocializmust építő nemzetek sorába lépett.

Csak így mérhetjük fel helyesen, milyen áldást hozott népünkre az országépítő hároméves terv sikeres megvalósítása.

Mint az előttünk fekvő törvényjavaslat aláhúzza,

hároméves tervünk sikeres megvalósítása során alapvető változások történtek társadalmunk és népgazdaságunk szerkezetében.

A gyáripar, a bányászat 92 százalékban a nép tulajdonává vált, a nép államának kezébe került. Teljesen államivá vált a bankszervezet, a külkereskedelem és a belső nagykereskedelem. A kiskereskedelem forgalmának 30 százalékát az állami és a szövetkezeti hálózat bonyolítja le. A mezőgazdaságban elkezdtük a szocializmus építését s jelenleg az ország egész szántóterületének 7 százaléka van az állam és a termelőszövetkezetek kezén.

Államunk a munkásság és dolgozó parasztság államává, népköztársasággá lett, melyben a hatalmat a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály gyakorolja.

Az ötéves tervvel győzelemre visszük a szocializmus ügyét egész népgazdaságunkban

Tisztelt Országgyűlés!

Hároméves népgazdasági tervünk főfeladata abban állott, hogy a fasiszta háborúban erősen szétzilált és jelentékeny mértékben elpusztult népgazdaságunkat újjáépítsük, helyreállítsuk. A most elfogadásra javasolt ötéves népgazdasági terv főfeladata egészen más, mint a hároméves tervé volt.

Most a főfeladat, melyet meg kell oldanunk: egész népgazdaságunk újjáalakítása, új alapokon való megszervezése.

Most a főfeladat abban áll, hogy országunk iparosításának meggyorsításával s elsősorban a nehéz- és gépipar gyors fejlesztésével biztosítsuk a könnyűipar nagyarányú fejlődését, közlekedésünk korszerűsítését, mezőgazdaságunk gépesítését, honvédelmünk, nemzeti függetlenségünk megszilárdítását, népünk további anyagi és kulturális felemelkedését. A főfeladat most az, hogy a gyorsított iparosítás útján ne csak iparunk viszonylagos elmaradottságát számoljuk fel, hanem egyben mezőgazdaságunk évszázados elmaradottságát is. A főfeladat, mint a törvényjavaslat mondja, az, hogy országunkat agrár-ipari országból ipari-agrár országgá változtassuk, vagyis olyan országgá, melyben az ipar súlya a döntő, de amelynek fejlett, korszerű mezőgazdasága van.

Általánosságban szólva:
az ötéves népgazdasági terv főfeladata az, hogy lerakjuk a szocializmus alapjait egész népgazdaságunkban, nemcsak a városban, hanem a falun is; hogy lényegében győzelemre vigyük a szocializmus ügyét az egész magyar népgazdaságban!

Beruházási programunk

Az Országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslat ezekből a megvalósítandó főfeladatokból indul ki az ötéves terv alapvető irányszámainak meghatározásánál. Tervjavaslatunk a tervidőszak öt évére — mint ismeretes — 50.9 milliárd forint értékű beruházást irányoz elő a magyar népgazdaságban.

Az 50.9 milliárd forintból a javaslat szerint 21.3 milliárd forint jut az ipar beruházásaira és ezen belül a nehézipari jellegű beruházásokra 18.3 milliárd forint,

a könnyűipariakra pedig 3 milliárd forint. A mezőgazdaságba 8 milliárd forint összegnek megfelelő érték beruházását javasoljuk azzal, hogy a mezőgazdaságot közvetlenül szolgáló egyéb beruházásokkal együtt ez az összeg elérje a 12.5 milliárd forintot. A közlekedés fejlesztésére a törvényjavaslat 7.5 milliárd forintnyi érték beruházását írja elő, lakásépítésre, község- és városfejlesztésre, egészségvédelmi, szociálpolitikai és kulturális beruházásokra összesen 7.4 milliárd forintot javasolunk beruházni. Végül a kereskedelem fejlesztésére 900 millió forintot. Emellett, okulva hároméves tervünk tapasztalatain, azt javasoljuk, hogy az ötéves terv végrehajtása során felmerülő, most még pontosan meg

nem határozható beruházásokra tartalékoljunk 2.5 milliárd forintot, a következő ötéves terv előkészítésével kapcsolatos beruházásokra pedig 3.3 milliárd forintot.

A beruházási összeg felemelése — népgazdaságunk megerősödésének jele

A jelen törvényjavaslatban a beruházásokra előirányzott összeg jelentékenyen nagyobb, mint az az összeg volt, amely 8—10 hónappal ezelőtt a nyilvánosság előtt szerepelt. Felmerül a kérdés: miért lehetett és miért kellett az eredeti 35—37 milliárd forint összegű beruházás helyett az országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslatban 50.9 milliárd forintot beruházásokra előirányozni?

A beruházások összegének megemelését lehetővé és szükségessé tette mindenekelőtt az, hogy iparunk termelése 1949 végére jóval magasabb szintet ér el, mint amelyet az év elején, figyelembevéve a hároméves terv gyorsított ütemben való végrehajtását is, feladatul tűztünk magunk elé. Tehát az ötéves terv kezdetén a kiindulópont magasabb, mint amire eredetileg számítottunk. Másrészt: a nemzeti jövedelemre vonatkozó újabb vizsgálatok megállapították, hogy a hároméves terv megvalósításának eredményeként nemzeti jövedelmünk jelentékenyen nagyobb mértékben emelkedett, mint ahogyan a hároméves tervben előirányoztuk. Ezenkívül: a magyar Sztahánov-mozgalom megszületése az utóbbi hetek folyamán, a Sztálin elvtárs 70. születésnapjával kapcsolatos munkafelajánlások, a munkaverseny kiszélesedése és hatalmas lendülete arra figyelmeztetnek, hogy munkásosztályunk, dolgozó népünk hazaszeretetében, a munkához, a termeléshez, az államhoz való új viszonyában olyan kiaknázatlan tartalékokkal rendelkezünk, melyeket hiba volna tekintetbe

nem venni új, ötéves tervünk alapvető számainak a meghatározásánál.

Ugyancsak erre figyelmeztet bennünket az az óriási fellendülés, az új és új tartalékoknak az a felszínrehozatala, az új és új magasabbrendű termelési módszereknek az az alkalmazása, melyet a Szovjetunióban látunk. Ezek az új módszerek rendkívüli mértékben megnövelik a munka termelékenységét, meggyorsítják az előrehaladást s mi abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy ezeket a módszereket átvehetjük, mert a szovjet nép szívesen rendelkezésünkre bocsátja őket és mert szocializmust építő népi demokratikus rendünk lehetővé teszi ezeknek a szocialista módszereknek az alkalmazását országunkban.

Így tehát

az ötéves terv beruházásainak összegét azért növeltük meg és azért kellett megnövelnünk igen jelentékeny mértékben, mert erősebbek lettünk,

mert új, nagy tartalékokat fedeztünk fel, melyeket fel lehet és fel kell használnunk népgazdaságunk gyorsabb ütemben való fejlesztésére, népünk gyorsabb ütemben való felemelésére.

Az ipari és mezőgazdasági termelés növekedése a tervben

A népgazdaság fejlesztésének eredményeként az egész ipari termelés értékének 1954-ben el kell érnie az 1949. évi ipari termelés 186.4 százalékát.

Ezen belül a nehézipar termelésének el kell érnie az 1949. évi termelés értéke 204.3 százalékát, a könnyűiparénak pedig 172.9 százalékát. A mezőgazdasági termelés értékének növekedését megfelelően 142.2 száza-

lékban irányozzuk elő s ezen belül a növénytermelés hozamának emelkedését 135 százalékban, az állattenyésztését pedig 151.1 százalékban.

A törvényjavaslat szerint

a munka termelékenységének az iparban 5 év alatt 50 százalékkal kell növekednie,

a termelési önköltségnek pedig 25 százalékkal kell csökkennie.

Az iparban az ötéves tervidőszak alatt csaknem félmillió új fizikai és szellemi dolgozót kell munkába állítani.

Tervünk értelmében a nemzeti jövedelemnek 1954-ben el kell érnie az 1949. évi nemzeti jövedelem 163 százalékát s emellett az ipar részesedése a nemzeti jövedelemben — nem számítva a kézműipart — az 1949. évi 49.7 százalékról 1954-ben 58.7 százalékra emelkedik. Ebben nem utolsó sorban kifejezésre jut országunk gazdasági szerkezetének döntő átalakulása.

Nézzük meg röviden, miként viszonylik az említett számok által jellemzett fejlődés ahhoz, ami a régi nagytőkés, nagybirtokos Magyarországon volt. Kezdjük a beruházásokkal.

A nagytőkés-nagybirtokos Magyarországon az 1928—37. években évi átlagban, az akkori rendkívül alacsony nemzeti jövedelemnek 3.9 százalékát fordították beruházásokra, ezzel szemben az ötéves tervidőszak alatt a jelentékenyen nagyobb nemzeti jövedelemnek évi átlagban 21.4 %-át ruházzuk be a népgazdaságba.

Figyelembe kell venni, hogy a régi világban a nemzeti javak legnagyobb részét eltékozolták, elpocsékolták, külföldre vitték. Emellett figyelembe kell venni, hogy a régi rend idején a beruházásoknak csak kisebbik része szolgálta a termelés emelését, nagyobb része nem járult hozzá az ország termelőerőinek növeléséhez.

izennyolcszor gyorsabban fejlődik iparunk, mint a Horthy-rendszerben

Ami az ipari termelés alakulását illeti, a hely- et az, hogy a magyar gyáripar termelése az első világ- áború utáni viszonylagos stabilizáció éveitől a má- odik világháborút megelőző esztendőig, azaz 1926-tól 938-ig, tehát 12 év alatt mindössze 10.6 százalékkal melkedett. Vagyis az évenkénti emelkedés átlaga az százalékot sem érte el. Ezt a csigalassúságú ütemet alig haladta meg az ipari termelés motorjának, a gép- gyártásnak a fejlődése. A gépgyártás termelése ugyanis ezalatt a 12 év alatt mindössze 13.5%-kal növekedett, vagyis alig valamivel többel, mint átlagosan évi 1 szá- zalékkal. Ezzel szemben, mint már említettem, az öt- éves tervidőszak alatt iparunk termelése 86.4 százalékkal fog emelkedni, azaz évi átlagban 17.2 százalékkal. Ez azt jelenti, hogy

iparunk fejlődésének üteme az ötéves terv- periódusban kb. tizennyolcszorosa lesz a há- borúelőttinek, a régi nagytőkés-nagybirtokos Magyarországénak.

De az ipar általános fejlődésének ezt a hatalmas ütemét is messze maga mögött hagyja nehéziparunk, gépipa- runk és különösen szerszámgépiparunk fejlődésének üteme.

A második világháború előtt 11 év alatt a mező- gazdaság termelésének értéke évi átlagban 1.81 száza- lékkal nőtt. Ezzel szemben az ötéves tervidőszak alatt, mint említettem, mezőgazdaságunk termelési értéke 42.2 százalékkal emelkedik, tehát évi átlagban az emel- kedés 8.44 százalék, vagyis

közel ötszörte nagyobb, mint a régi nagytőkés- nagybirtokos Magyarországon volt.

A gyáriparban foglalkoztatott munkások száma a második világháborút megelőző 25 esztendő alatt összesen 75.000 fővel emelkedett. Vagyis a munkásosztály növekedésének évi átlaga a gyáripar vonalán 3000 fő volt. Ezzel szemben már a hároméves tervidőszakban a gyáriparban foglalkoztatott fizikai munkások száma 200.000 fővel növekedett s az ötéves tervidőszak alatt további 427.000 fővel fog megnőni. Ez azt jelenti, hogy

szemben a háborúelőtti átlagos 3000 főnyi évi növekedéssel, a hároméves és az ötéves tervidőszakok alatt az évi növekedés átlaga meghaladja a 85.000 főt,

vagyis a munkásosztály növekedésének üteme a háborúelőttinek több, mint 28-szorosa.

Soha kapitalista ország nem ismerhet ilyen fejlődést

A nemzeti jövedelem a második világháborút megelőző tíz esztendő átlagában, 1928/29-től 1938/39-ig, hivatalos adatok szerint, évenként 1.7 százalékkal emelkedett. Ezzel szemben az ötéves tervidőszakban a nemzeti jövedelem évi átlagos emelkedése 12.6 százalék, vagyis a növekedés a háborúelőttinek több, mint hétszerese.

A népgazdaságnak olyan szédítő iramú növekedését, mint a mi népgazdaságunké az ötéves tervidőszakban, nem ismeri és sohasem ismerte semmiféle kapitalista ország.

Ilyen növekedést csakis a Szovjetúnió szocialista gazdasága és a népi demokrácia országainak szocializmust építő gazdaságai képesek felmutatni.

Ebben a gyors és töretlen fejlődésben kifejezésre jut a szocializmusnak, mint gazdasági és társadalmi rend-

nek a fölénye az anarchikus, válságokkal telített, népelnyomó, kizsákmányoláson alapuló tőkés gazdasági renddel szemben.

Az életszínvonal emelkedését az ötéves népgazdasági tervről szóló törvényjavaslat 35 százalékban irányozza elő, ami annyit jelent, hogy

a tervidőszak végére az átlagos életszínvonal eléri a háborúelőttinek 185 százalékát.

A lakosság fogyasztására szánt jószágmennyiség emelkedése azonban nem 35 százalék lesz, hanem csaknem 40 százalék. Ugyanis az életszínvonal emelkedésének tervezésénél figyelembe kellett venni a lakosság időközben bekövetkező szaporodását is s így kellett kiszámítani az egy főre jutó elfogyasztott jószágmennyiséget. Másrészt: az életszínvonal tényleges emelkedését teljes mértékben az egy főre jutó jószágmennyiség növekedése sem fejezi ki.

A közvetlen anyagi fogyasztáson kívül az életszínvonal emeléséhez hozzájárulnak a szellemi javak is, a kultúra általános elterjedése, továbbá a lakásviszonyok megjavulása,

közlekedési hálózatunk korszerűsítése, s ezzel együtt az utazás gyorsabbá és kényelmesebbé tétele. Hozzájárul ezenkívül az is, hogy a munkások és a dolgozó parasztok, nők és fiatalok százezrei nyernek szakképzettséget, mellyel azelőtt nem rendelkeztek.

Életszínvonal — Horthyék idején és most

Teljesen meddő kísérlet volna megpróbálni összehasonlítani az életszínvonal emelkedésének ütemét az ötéves tervidőszak alatt a dolgozó nép életszínvonalának az emelkedésével a régi nagytőkés-nagybirtokos Magyarországon, mint ahogyan összehasonlítottam a beruházások, az ipari és mezőgazdasági termelés, a

nemzeti jövedelem és a munkásosztály növekedésének a fejlődését. Mert miféle fejlődésről, miféle életszínvonal emelkedésről lehetett szó népünk túlnyomó többsége számára a hirhedt «3 millió koldus» országában?

Miféle életszínvonal emelkedésről lehetett beszélni Horthy-Magyarországon, ahol a második világháború előtt a kisparaszti birtokokra átlagban kat. holdanként 60—70 pengő adósságteher jutott? Miféle életszínvonal emelkedésről lehetett szó ott, ahol a munkásosztályt kegyetlenül elnyomták,

ahol városban és falun szinte állandóan a dolgozók százezrei tengődtek munka és betevő falat nélkül? Miféle életszínvonal emelkedésről lehetett szó ott, ahol egyébként sem nagyszámú értelmiségünknek egyharmada képtelen volt szakmájában elhelyezkedni s ahol az egyetemen keservesen megszerzett diploma sokszor arra sem volt jó, hogy a diploma tulajdonosa fizikai munkával megkeresse magának és családjának a mindennapi kenyerét?

Ötéves tervünk a dolgozó nép életszínvonalának olyan mértékű emelkedését írja elő, amilyenről a tőkés országokban nemcsak most, a kibontakozó gazdasági válság és az eszeveszett háborús fegyverkezési verseny idején, de még az úgynevezett «régi jó időkben» sem lehetett soha szó.

Messzemenően gépesítjük a bányászatot

Az ötéves népgazdasági tervről szóló törvényjavaslat részletesen tárgyalja a termelés és beruházások előirányzatát az iparban és a mezőgazdaságban, valamint a közlekedés és áruforgalom alakulását és az ezek fejlesztésére szükséges eszközöket. Ezért itt csupán néhány fontosabb, legkiemelkedőbb, az ötéves tervet leginkább jellemző körülményre kívánok rámutatni.

Az első körülmény, melyre iparunknak az ötéves tervidőszakban elérendő fejlődésével kapcsolatban fel kell hívni a figyelmet,

energetikai és vaskohászati bázisunk nagymértékű fejlesztésének szükségessége.

A tőkés gazdálkodásnak ezen a területen különösen nagyok a bűnei. Szénbányászatunk, villamosenergia termelésünk, vaskohászatunk, mennyiségileg és műszakilag erősen elmaradott s a hároméves terv megvalósításával ezen a bajon csak kis részben tudtunk segíteni. Pedig a rendelkezésre álló szén- és villamosenergia, valamint a vas- és acéltermelés színvonala az alapja az egész népgazdaság fejlődésének, melynek motorja a gépgyártás. Figyelembevéve az elmondottakat,

széntermelésünket 1954-re, a tervidőszak végére az 1949. évi 11.5 millió tonnáról 18.5 millió tonnára kell emelnünk.

Ez több, mint 55 százalékos emelkedést jelent. A széntermelés mellett jelentősen meg kell növelnünk — többek között — bauxit és nyersolaj termelésünket is. Messzemenően gépesítenünk kell a bányászati termelést. A bányászat termelésének növelését közel 2.5 milliárd forint érték beruházásával kell előmozdítanunk.

Hatalmas fellendülés előtt a villamosenergia termelés és kohászat

Villamosenergia termelésünket az 1949. évi 2.2 milliárd kilowattóráról a tervidőszak végére csaknem 4.3 milliárd kilowattórára emeljük, tehát közel megkétszerezzük. Óriási emelkedés ez a mi viszonyaink között. Azonban legyünk tisztában azzal, hogy még így is elmaradunk a legfejlettebb ipari országok mögött s még egy-két ötéves tervre lesz szükségünk, hogy elmaradásunkat teljesen behozzuk. A villamosenergia termelésé-

nek növelését 3.285 millió forint értékű beruházással segítjük elő.

Ez a hatalmas összeg részint azt a célt szolgálja, hogy meglévő villamos erőműveinket korszerűsítjük, nagyobbrészt azonban új, korszerű erőművek építését.

Az új erőműveket főként csekély fűtőértékű szeneinkre alapozzuk. Egyes erőművek fűtőanyagaként az eddig kevéssé kihasznált földgázt alkalmazzuk. Tiszalökön pedig nagy vizierőművet létesítünk. Létrehozzuk az elektromos energia felhasználásának és elosztásának egységes országos gyűrűs rendszerét s az energia jobb és gazdaságosabb elosztására 850 kilométer új távvezetéket s megfelelő elosztóállomásokat építünk.

A kohászati ipar termelése is hatalmasan megnövekszik. Így

nyersvastermelésünk az 1949. évi 428.000 tonnáról 1954-ben 960.000 tonnára emelkedik, vagyis az emelkedés 125 százalék.

Nyersacél termelésünk ugyanezen idő alatt 890.000 tonnáról 1,600.000 tonnára növekszik, — évi termelésről lévén szó, — ami 91 százalékos emelkedést jelent. Kohászatunk ilyen nagyarányú fejlesztésére csaknem 4 milliárd forint értéket kell beruháznunk, új korszerű nagyteljesítményű nagyolvasztót, új acél- és hengerművet, új alumíniumkohót, új ferromangánkohót, stb. kell építenünk.

A leggyorsabban a szerszámgépgyártást és a vegyipart fejlesztjük

Az ország iparosításában — mint ismeretes — döntő szerepet játszik gépiparunk s ezen belül nehézgépiparunk gyors fejlesztése. Nehézgépiparunk fejlesztésére még nagyobb összeget fordítunk, mint kohásza-

tunk fejlesztésére, ugyanis a nehézgépiparban a beruházások összege 4.214 millió forint lesz.

Különösen gyors ütemben fog növekedni a szerszámgépek gyártása.

Ebben a termelési ágban, melynek jelentőségét nem lehet eléggé hangsúlyozni országunk iparosítása és általában országunk felemelkedése szempontjából, a termelési érték az 1949. évi 185 millió forintról 1954-re, a tervidőszak végére 610 millió forintra emelkedik. Vagyis mialatt egész iparunk termelési értékemelkedése 86 százalék, nehézgépiparunk termelése pedig 138 százalékkal emelkedik, szerszámgépgyártásunk termelési értékének emelkedése a tervidőszakban 223 százalék lesz. Nagymértékben növekszik traktor-, gépkocsi-, vagon- és mozdonytermelésünk.

Számos, eddig Magyarországon nem gyártott nehézipari és munkagépet fogunk gyártani.

Így többek között gyártani fogunk trolleybuszokat, Diesel-traktort, arató-cséplőgépet, traktoros kukoricaaratógépet, építő- és útépítőgépeket, pamutszövő automatagépeket, bánya- és rakodógépeket, vegyipari gépeket, stb.

Nehéziparunk valamennyi ága között **a nehézgépipar mellett a legnagyobb fejlődést vegyiparunk éri el.**

Itt a termelés emelkedése 1949-hez képest ugyanakkora, mint nehézgépiparunké: 138 százalék. Vegyiparunknak a háborúelőtti önállótlanságát jellemzi, hogy az 1935—1938 évek átlagában vegyipari behozatalunk összes behozatalunknak igen jelentős hányada, 13 százaléka volt. Ez a helyzet azonban vegyiparunk gyorsütemű fejlődése folytán gyökeresen megváltozik és már 1950-ben a vegyipari behozatal súlya összes behozatalunknak 7.3 százalékra csökken s a következő években még tovább fog csökkenni.

Vegyiparunknak a tervidőszak alatt többek között meg kell kezdenie és 1954-re 450.000 tonnára kell felfejlesztenie a hazai szénből termelt kohókoksz előállítását.

A tervidőszak alatt a vegyipar fejlesztésére közel 2 milliárd forint értéket kell beruháznunk és a vegyipari gyárak egész sorát kell megépítenünk.

Nagymértékben emeljük a könnyűipar termelését

Építőiparunk fejlődése rendkívül nagy lesz a tervidőszak alatt.

Építőiparunknak a tervidőszak alatt 21.345 millió forint értékben kell különböző fajtájú építkezéseket megvalósítani. Mégpedig: ipari építkezéseket csaknem 6 milliárd forint értékben, mezőgazdasági építkezéseket közel 3.4 milliárd forint értékben, közlekedési beruházásokat közel 4.5 milliárd forint értékben, lakás- és egyéb hasonló jellegű építkezést mintegy 5 milliárd forint értékben, szociális és kulturális jellegű építkezéseket több, mint 2 milliárd forint értékben. Nyilvánvaló, hogy jelenlegi fejlettségi fokán sem építőiparunk, sem építőanyagiparunk nem volna képes megfelelni ezeknek a rendkívüli követelményeknek. Ezért ahhoz, hogy építési tervünket meg tudjuk valósítani,

különös gondot kell fordítanunk úgy az építőanyagipar fejlesztésére, mint az építkezések módszereinek korszerűsítésére, az építkezés nagyfokú gépesítésére.

Tudjuk, hogy a nagytőkés-nagybirtokos Magyarországtól nemcsak nagyrészt lerombolt, de emellett igen elmaradott építőanyagipart kaptunk örökségül. Komoly építőipar pedig Magyarországon a legutóbbi időkig alig létezett. A tervidőszak alatt ezért, ha a hatalmas építési

feladatot meg akarjuk oldani, gondoskodnunk kell egyrészt a szükséges építőanyag-ellátásról, másrészt építőiparunkat gyárjellegű, korszerű, gépesített nagyiparrá kell fejlesztenünk. Ennek megfelelően építőanyagiparunkban a tervidőszakban több, mint 600 millió forintot ruházunk be s az új gyárak egész sorát építjük fel.

Az építőipar gépesítésére és fejlesztésére pedig több, mint 850 millió forintot fordítunk,

mégpedig túlnyomórészt az ötéves terv első éveiben, hogy már az ötéves terv folyamán a fejlettebb gépi technikát fel tudjuk használni.

Nagyszabású feladatok várnak az építőiparra

Bár a tervidőszakban könnyűiparunk fejlődése lassúbb lesz, mint nehéziparunké, a könnyűipar is igen gyors ütemben fejlődik. Így textiliparunk termelése a tervidőszak alatt 52 százalékkal emelkedik s e cél elérése érdekében

több, mint 1 milliárd forint értéket ruházunk be a textiliparba.

Uj fonó-szövő üzemeket, új fésűsfonódát, új műselyemgyárat, új kendergyárat építünk, s működő gyárainkat korszerűsítjük, termelésüket átszervezzük, miáltal termelőképességüket jelentékeny mértékben emeljük.

Lényegileg új ruházati nagyipart teremtünk. Ez magyarázza meg, hogy a ruházati ipar termelése a tervidőszak alatt 250 százalékkal emelkedik.

Bőr- és cipőiparunk termelésének emelkedését ötéves tervünk 78 százalékban jelöli meg. Gyáripari cipőtermelésünk, tehát nem számítva a kézműipari termelést, 1954-ben el fogja érni a 11.4 millió párt, ebből 9 millió pár bőrcipő és 2.4 millió pár gumicipő. Gumiiparunk a tervidőszak alatt termelését 154 százalékkal

fogja megnövelni. A faiparban a termelés emelkedése közel 80 százalékos lesz s hogy ezt a feladatot megvalósíthassuk, új faipari üzemeket, új bútorgyárakat, új falemezgyárat, új épületasztalosárugyárat kell építenünk. A papír- és a nyomdaiparban 56 százalékos termelési emelkedéssel számolunk s 165 millió forint beruházással létesítünk új és korszerűsítünk meglévő üzemeket.

Igen komoly fejlődést ér el mezőgazdasági iparunk, melynek termelése a tervidőszak 5 éve alatt kereken 70 százalékkal emelkedik.

Hogy ezt a nagy termelési emelkedést elérhessük, egyéb rendszabályok mellett igen jelentékeny összeget, közel 1.4 milliárd forintot kell beruháznunk mezőgazdasági iparunkba, új malmok, húsfeldolgozó üzemek, baromfifeldolgozó üzemek, kenyérgyárak, hűtőházak, közraktárak, keményítőgyár, stb. építésére és meglévő üzemeink korszerűsítésére.

Gyáriparunk fontos kiegészítője a kézműipar, melynek termelése a gyáripar hatalmas fejlődése ellenére sem fog csökkenni. Itt a feladat az, hogy a kézműipart elsősorban olyan termékek előállítására irányítsuk, melyeket előnyösebben, vagy jobb minőségben képes termelni, mint a gyáripar, részben pedig széles körben felhasználjuk javításokra. Az önkéntes társuláson alapuló kisipari termelőszövetkezeteket támogatni kell.

Fejlettebb technikai módszerek

A gyorsított iparosítás megköveteli, hogy

az ipar különféle ágaiban az ötéves tervidőszak folyamán Magyarországon eddig nem, vagy kevéssé alkalmazott műszaki eljárásokat vezessünk be.

Így a bányászatban általánossá kell tennünk a gépi

fejtést, széles körben kell alkalmazni a berakásnál vagonba, csillébe a korszerű rakodógépeket és berendezéseket, szállító gumi- és kaparószalagokat. A kohászatban be kell vezetnünk az úgynevezett porkohászatot és meg kell valósítanunk a magnéziumkohászatot. A gépgyártásban rá kell térnünk a kézi és a gépi szerszámoknak nagy sorozatban való gyártására. A textiliparban magasnyujtású előfonógépeket kell bevezetni. A bőriparban alkalmazni kell a gyorscserzési eljárást, stb.

Iparunk fejlesztése és teljesítőképességének fokozása szempontjából rendkívüli jelentőségű a termelés helyesebb, észszerűbb megszervezése és üzemeink ú. n. profilozása, vagyis sajátos arculatuk kialakítása. Ezért

szélesen alkalmaznunk kell, különösen a tömeggyártásnál a futószalagot és a folyamrendszerű gyártási eljárást.

Meg kell szüntetnünk azt, ami a tőkés rendszer örökségeként sok üzemünkben még erősen fékezi a termelést, hogy t. i. egy-egy üzem valóságos vegyeskereskedés, mely több tucat különféle termék előállításával foglalkozik és el kell érnünk, hogy minden üzemünk legfeljebb 2—3 főtermék gyártását végezze. Meg kell szerveznünk üzemeink között a szoros kooperációt, de olymódon, hogy egy-egy termék gyártását lehetőleg ne bontsuk szét túlságosan sok üzemre. Mindezeknek a rendszabályoknak a megvalósításában rendkívül nagy rejtett tartalékok vannak, melyeknek felszínrehozása szinte kiszámíthatatlan lehetőségeket rejt magában.

Azonban, természetesen, nemcsak meglevő és már működő üzemeink jobb kihasználását kell biztosítanunk. Nemcsak arra kell gondot fordítanunk, hogy meglévő technikánkból kiszorítsunk mindent, ami csak lehetséges. Emellett új gépek ezreivel szereljük fel meglévő üzemeinket,

a jelenleg kézzel végzett, főként a nehéz és az egészségre ártalmas munkák legnagyobb részét gépesítjük s ezzel a munkát könnyebbé tesszük.

Mindezen túlmenőleg, mint az előttünk fekvő törvényjavaslat előírja, a tervidőszakban 263 új, korszerű ipari üzemet építünk. Köztük 35 vas-, fém- és gépipari üzemet, 21 bányaipari, 38 vegyészeti üzemet, 20 villamoserőművet, 20 textil- és ruházati üzemet, 2 bőr- és cipőgyárat, 12 fa- és papíripari üzemet, 71 mezőgazdasági ipari üzemet, 29 építőanyagipari üzemet, stb.

Az ötéves terv útján

iparosítjuk országunk iparban szegény vidékeit s iparosodó városokká változtatjuk Szegedet, Debrecent, Hódmezővásárhelyt, Békéscsabát, Makót, Szolnokot, Kecskemétet, Kaposvárt, Zalaegerszeget, Esztergomot, Kalocsát, Egert, Székesfehérvárt, Szombathelyt, Veszprémet, Nyíregyházát, Gyöngyöst, Szekszárdot.

A nagybudapesti mellett két új ipari gócot hozunk létre.

Az ötéves tervvel, mint törvényjavaslatunk megállapítja, megváltoztatjuk hazánk egész társadalomgazdasági térképét.

A mezőgazdaság korszerűsítésének feladatai

Ötéves népgazdasági tervünknek, mint ismeretes, egyik főfeladata: mezőgazdaságunk elmaradottságának megszüntetése, a mezőgazdasági termelés hozamának nagymértékű emelése.

A kitűzött feladat megvalósításának döntő eszköze egyrészt mezőgazdaságunk nagyfokú gépesítése, másrészt ezzel együtt a nagyüzemi, korszerű szocialista gazdálkodás kiterjesztése a mezőgazdaságban.

Természetesen a gépesítés mellett mezőgazdaságunk fejlesztésére, elmaradottságának felszámolására fel kell használnunk az összes többi rendelkezésre álló eszközöket: fokoznunk kell a talajerő pótlását, gondoskodnunk kell egész mezőgazdaságunk nemesített vetőmaggal való ellátásáról, ki kell terjesztenünk az öntözéses gazdálkodás területét, jelentős területen kell végeznünk talajjavítást, el kell kezdenünk védőerdősávok létesítését.

Különösen nagy gondot kell fordítanunk a fejlett agrotechnikai módszerek alkalmazására

és véget kell vetnünk annak a nemtörődömségnek, mely az agrotechnika követelményeivel szemben egyes termelési ágaknál, például a cukorrépa termelésénél még számos helyen előfordul.

Állattenyésztésünk fejlesztését egyrészt állományunk szaporítása, másrészt a minőség megjavítása útján kell elérnünk. Ehhez az szükséges, hogy lényegesen megnöveljük takarmánytermelésünket s nem utolsó sorban növeljük a szálas takarmány termelését. Szükséges, hogy feljavítsuk tenyészállatállományunkat részint behozatal, részint pedig mesterséges megtermékenyítés segítségével. Szükséges, hogy a gépesítés révén erősen csökkentsük a tehenek igázását és növeljük az istállózást. Nagy gondot kell fordítanunk állategészségügyünk fejlesztésére is.

A fő eszköz: a gépesítés

Mint említettem, mezőgazdaságunk elmaradottságának felszámolásában a fő eszköz: a gépesítés. Ezért

a tervidőszakban a mezőgazdaságba állami eszközökből beruházandó értéknek valamivel több, mint felét fordítjuk gépesítésre.

A gépesítés eredményeként 1954-ben minden 100 kat. hold szántóterületünkre 8.5 lóerő fog jutni. Az állami traktorok száma 22.800-ra emelkedik és az ország szántóterületének 60 százalékát fogjuk traktorral művelni. A gépesítés fő eszköze: a gépállomás. Ezeknek a száma a tervidőszak alatt 500-ra emelkedik, traktoraiknak száma pedig közel húszezerre. De természetesen nemcsak traktort kap mezőgazdaságunk, hanem igen nagy számban a legkülönfélébb egyéb gépet is: közel másfélezer arató-cséplőgépet, több, mint két és félezer új cséplőgépet, burgonyaültető és burgonyaszedő gépeket, szelektorokat, tehergépkocsikat, a gazdasági gépeknek egész sorát és óriási tömegét.

A tervidőszak alatt igen nagy mértékben

növeljük a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátott műtrágya mennyiséget, mely 1954-ben négy és félszerese lesz az 1949. évi mennyiségnek.

Jelentős mértékben megnő a természetes trágya használata is.

A minőségi magtermelés terén azt a célt tűzzük ki, hogy az ötéves terv megvalósításának eredményeként egész mezőgazdaságunkat ellássuk nemesített vetőmaggal és megvalósítsuk a mezőgazdasági tudomány által előírt rendszeres vetőmagcserét.

Öntözött területünket a tervidőszak alatt 118.000 kat. holddal növeljük s ezzel egész öntözött területünk 164.000 kat. holdra emelkedik. Talajjavítást 30.000 kat. hold szikes- és 70.000 kat. hold savanyútalajon végzünk. Azért nem veszünk ennél nagyobb területre irányt, mert az ötéves tervidőszakban alaposan ki kell kísérleteznünk a talajjavítás legelőnyösebb módszereit, hogy második ötéves tervünk idején végleg megoldjuk hazánk nagykiterjedésű szikes- és savanyútalajának a megjavítását.

Gyorsan emelkedik a növénytermelés és az állattenyésztés hozama

A felsorolt rendszabályoknak, a nagyüzemi gazdálkodás jelentős kiterjesztésével egyetemben, biztosítaniok kell az ötéves népgazdasági tervről szóló törvényjavaslatban előírt terméshozam-emelkedést úgy a kalászosoknál, mint egyéb szántóföldi növényeknél, valamint a rét- és legelőterületeknél s a kert-, szőlő- és gyümölcstermelésnél. Ismeretes, hogy ez

a hozamemelkedés búzánál 13, rozsnál 27, kukoricánál 35, cukorrépánál pedig 40 százalék.

Hasonlóképpen az állatállomány fejlesztését szolgáló különféle rendszabályoknak biztosítaniok kell az állatállománynak a törvényjavaslatban előírt több, mint 50 százalékos hozamnövekedését. Az állatállomány általános, nagymértékű növelése mellett el kell érnünk, hogy a tehenenkénti tejhozam átlagosan 20 százalékkal, a hízott sertések vágósúlya 18 százalékkal, a juhok gyapjúhozama pedig 13 százalékkal emelkedjék.

Az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek ötéves terve

Az országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslat nagy figyelmet szentel a mezőgazdaság szocialista részs fejlesztésének. Előírja, hogy

az állami gazdaságokat, melyek következetesen szocialista nagyüzemek és amelyek, mint mintagazdaságok, a mezőgazdaság tudományos művelésének központjai, komoly gazdasági erővé fejlesszük

a legközelebbi öt évben. Az állami gazdaságok példát mutatnak dolgozó parasztságunknak és kifejlődésükkel

mindinkább fognak példát mutatni arra, hogyan kell a korszerű technika alkalmazásával magas termelési eredményeket elérni. Már az idén, amikor állami gazdaságaink még a szervezés nehézségeivel birkóznak, terméshozamuk messze meghaladja a magángazdaságok terméshozamát. Így

búzából az országos terméshozam az idei esztendőben 7.5 mázsa, az állami gazdaságban pedig 9.06 mázsa. Megfelelően a rozsnál 6.8 és 8.53 mázsa.

Az őszi árpánál 9.12 és 12.65 mázsa. De vannak olyan állami gazdaságaink, melyekben az említetteknél sokkalsokkal jobb eredményeket is elértünk. Állami gazdaságainkon nyugszik döntőleg egész mezőgazdaságunk nemesített vetőmaggal való ellátása, azonban ezen túlmenőleg mind nagyobb mértékben kell szolgáltatniok gabonát és más élelmiszert az ellátatlan, nem őstermelő lakosság ellátására. Állami gazdaságaink jelentőségéhez mérten, igen nagy összeget, mintegy másfél milliárd forintot javasolunk beruházni a tervidőszakban állami gazdaságainkba.

A tervidőszakban

messzemenő támogatásban kell részesítenünk mezőgazdasági termelőszövetkezeteinket, mint a dolgozó parasztság önkéntes egyesüléseit a föld társas megművelésére, mint a szocializmus felé haladó, a parasztság felemelkedését biztosító nagyüzemi gazdaságokat.

Termelőszövetkezeti mozgalmunk még egészen fiatal. Tulajdonképpen mindössze egy esztendős, de máris igen komoly sikereket ért el. E sikerek nemcsak abban jutnak kifejezésre, hogy egy év alatt több, mint 40.000-re nőtt a termelőszövetkezetekben résztvevő parasztgazdaságok száma és hogy az egy tagra jutó terület eléri a 8 kat. holdat. Kifejezésre jut ez a siker abban is, hogy

már most, az első esztendőben, amikor e szövetkezetek természetszerűleg a kezdeti szervezési feladatokkal birkóznak, terméshozamuk átlagban máris magasabb, mint az egyénileg gazdálkodó parasztgazdaságoké,

sőt magasabb az országos átlagnál is, melyet pedig némileg megemel az állami gazdaságok magasabb terméshozama. A termelőszövetkezetek nagyobb terméshozama minden művelési ágban megmutatkozott már az idén. Különösen nagy a különbség a rozsnál, ahol az országos 6.8 mázsás átlaggal szemben a termelőszövetkezetek átlaga 8.2 mázsa, továbbá az őszi árpánál, ahol az országos 9.12 mázsás átlaggal szemben a termelőszövetkezetek átlaga 10.7 mázsa. Számos termelőszövetkezet ért el kitűnő eredményt. Így az újkígyósi termelőszövetkezet kat. holdankénti búzatermése 15.75 mázsa, a szarvasi Dózsa termelőszövetkezeti csoporté rozsból és a bonyhádi Istvánmajor termelőszövetkezeti csoporté ugyancsak rozsból 15 mázsa, a nagykőrösi Szabadság termelőszövetkezeti csoporté őszi árpából 14.25 mázsa, stb.

Tervünk lerakja a szocializmus alapjait a mezőgazdaságban

A termelőszövetkezetek fejlesztésére az ötéves tervidőszakra 875 millió forint összegű beruházást irányzunk elő. Emellett igen nagyösszegű olyan beruházás van tervünkben, mely jórészt a termelőszövetkezetek fejlődését szolgálja.

Az ötéves tervidőszakban a gépállomások, az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek nemcsak mezőgazdaságunk terméshozamát segítenek növelni, hanem egyben

gyökeresen átalakítják a falu társadalmát, fordulatot hoznak a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén, biztosítják a szocializmus alapjainak a lerakását a mezőgazdaságban s ezzel a dolgozó parasztság felemelkedését és szoros szövetségét, szilárd összekapcsolását a munkásosztállyal.

Mielőtt áttérnék közlekedésünk fejlődésére az ötéves tervidőszakban, szólni kell röviden még erdőgazdaságunkról, mely mezőgazdaságunk része. Erdőgazdaságunk túlnyomórészt állami tulajdonban, a nép tulajdonában van. Ismeretes azonban, milyen leromlott állapotban vettük át ezt a gazdaságot, melyben a régi nagytőkések és nagybirtokosok évtizedeken át rablógazdálkodást folytattak. Az ötéves terv időszakában erdőkincsünkkel úgy kell gazdálkodnunk, hogy elkezdjük és megteremtsük a feltételeket e rablógazdálkodás káros következményeinek teljes felszámolására. Ezért

biztosítanunk kell, hogy erdeink faállománya évenként átlagosan 300.000 köbméterrel növekedjék.

50.000 kat. holdon új erdőt kell létesítenünk, 78.000 kat. hold régi vágású területet kell betelepítenünk és 40.000 kat. hold üzemi felújítást kell elvégeznünk.

60 százalékkal nő a közlekedés teljesítőképessége

Közlekedésünknek a tervidőszak végére 60 százalékkal kell meghaladnia az 1949. évi teljesítőképességet. Közlekedésünk fejlesztésénél a súlypont vasútunkon van, bár igen nagy mértékben fejlesztjük a közlekedés minden ágát, úthálózatunkat, gépkocsiállományunkat, hajózásunkat, a polgári repülést, a helyi és távolsági közlekedés minden eszközét.

A közlekedés fejlesztésének keretében 150 kilométer új vasútvonalat, 605 kilométer új betonutat, 310 kilométer korszerű makadámutat, 2250 kilométer új bekötőutat építünk. Hat Duna-híd, 4 Tisza-híd és számos kisebb híd újjáépítésével lényegileg befejezzük hidaink teljes helyreállítását.

Új közlekedési létesítményeink között egyike a legnagyobbaknak a budapesti földalatti gyorsvasút, melynek első vonalát Nagybudapest közönségének örömére, már a tervidőszak alatt megépítjük.

Az áruforgalom várható megnövekedésével és népgazdaságunk szerkezetének megváltozásával kapcsolatban jelentékenyen meg kell növelnünk az állami és szövetkezeti üzletek hálózatát. A közönség jobb kiszolgálására 15 új nagy állami áruházat építünk, szaporítjuk a KOZÉRT-üzletek és Népboltok számát és jelentékeny számban nyitunk új szakosított üzleteket.

A fogyasztás rohamosan emelkedik

Nagy vonalakban már megemlékeztem az életszínvonal emelkedéséről a tervidőszak alatt. Kiegészítésképpen itt csupán néhány konkrét kérdésre szeretnék kitérni, melyek dolgozó népünk életszínvonalának nagymértékű emelkedését jellemzik. Mindenekelőtt rá kell mutatni az élelmiszerfogyasztás s ezen belül a magasabb értékű élelmiszerek, hús, zsír, cukor, tej és tejtermékek egy főre jutó fogyasztásának nagymértékű emelkedésére a tervidőszakban. Ezeknél a cikkeknél az emelkedés átlagosan 35 százalék, tehát megfelel az életszínvonal átlagos emelkedésének. Jóval nagyobb az emelkedés az iparcikkeknél. Így a pamutszövetnél 40, a gyapjúszövetnél pedig 51 százalék az egy főre jutó szövetmennyiség növekedése. S ennek így is kell lennie, mert a fejlődés bizonyos fokán az élelmiszer-

fogyasztásban, még a magasabb értékű élelmiszerek fogyasztásában is, telítettség következik be; és

minél inkább telítődik a lakosság fogyasztása élelmiszerekkel, annál nagyobb mértékben kívánja kielégíteni szükségleteit iparcikkekben, kultúrában

és egyéb területeken.

Az életszínvonal emelését szolgálja az a 180.000 új lakás is, melyet a tervidőszakban meg kell építeni és amelyhez fogható lakásépítkezés még soha, de soha nem volt Magyarországon. Hasonlóképpen hozzájárul az életszínvonal emeléséhez bútoriparunk termelésének nagyfokú növekedése. 1949-ben, tehát ebben az évben 37.400 szobabútort termeltünk. Ezzel szemben 1954-ben 92.000 szobabútort termelünk, vagyis bútortermelésünk két és félszerese lesz a mostaninak. A fényképezőgépek termelését a tervidőszak alatt olymódon növeljük, hogy az 1949. évi 65.000 darabbal szemben 1954-ben 140.000 darabot termelünk. Hasonló módon az óratermelést évi 15 millió forint értékről 40 millióra visszük fel. Hatalmas mértékben megnő a lakosság rendelkezésére bocsátott háztartási gépek, mosó-, mosogató- és egyéb konyhagépek s a háztartási villamossági áruk tömege s ezzel nagyot könnyítünk háziasszonyaink munkáján.

Gyermekeink örömére megsokszorozzuk a csokoládé, bonbon, cukorka és cukrászsütemény termelését

olymódon, hogy tízéves korig minden gyerekre naponta 3 szelet torta fog jutni, persze abban az esetben, ha a nyalánk felnőttek nem eszik el ennek a mennyiségnek egy részét a gyerekek elől.

A dolgozók egészségéért

Nagy gondot fordít ötéves népgazdasági tervünk a dolgozók és mindenekelőtt a munkásosztály egészségvédelmét, munkaképességét, pihenését biztosító intézmények kifejlesztésére. E célokra 1080 millió forint összegű beruházást irányozunk elő.

Jelentékenyen szaporítjuk a kórházi ágyak számát. A szülőotthonok számát 98-ról 155-re emeljük.

A bölcsődékben az 1938. évi 1200 és a mostani 5000 férőhellyel szemben az ötéves tervidőszak utolsó évére a férőhelyek számát 11.000-re emeljük. Nagy számban létesítünk új napközi otthonokat, létesítünk 306 új falusi orvosi rendelőt, 20 új tüdőbeteggondozót, 71 új népfürdőt.

200.000-rel növeljük a szervezett üdültetésben részesülők számát

és a többi között két új, korszerű magaslati gyógyüdülőt is létesítünk.

A kulturális felemelkedés terve

Hatalmas programot ad az ötéves népgazdasági tervről szóló törvényjavaslat az oktatás, a kultúra és a tudomány fejlesztésére. Itt a feladat az, hogy

a tervidőszakban végleg felszámoljuk a volt uralkodó osztályok műveltségi monopóliumát, biztosítsuk a munkásosztály és általában a dolgozók kulturális felemelkedését

s a munkások, dolgozó parasztok és értelmiségiek gyermekeinek iskoláztatása útján kiképezzük az ország számára szükséges vezetők és szakemberek tízezreit.

Ehhez mindenekelőtt el kell érnünk, hogy az általános iskola nyolc osztályát minden gyermek elvégezze s hogy megszüntessük a felső osztályokban a lemorzsolódást. E feladat megvalósítására

12.000 új pedagógust kell munkába állítanunk, sok új iskolát és tantermet kell építenünk.

A középiskolákban öt év alatt a tanulók számát 40.000-rel kell emelnünk és 30 új gimnáziumot kell építenünk.

Igen erősen kell fejlesztenünk az ipari szakoktatást s ennek érdekében

az iparostanuló iskolákban a tantermek számát 5 év alatt 167-ről 500-ra kell emelnünk.

A mezőgazdasági szakiskolákban a tanulólétszámot alapfokon 97.000-rel, középfokon pedig 9000-rel kell emelnünk. 8000-rel kell megnövelnünk az egyetemi és főiskolai hallgatók számát s ennek biztosítására fel kell építenünk Miskolcon az új műegyetemet, ki kell fejlesztenünk a budapesti Műegyetem veszprémi vegytani tagozatát, de tovább kell fejlesztenünk összes meglévő egyetemeinket is, nem utolsó sorban az Agrártudományi Egyetemet és a Közgazdaságtudományi Egyetemet.

Iskolaprogramunk ilyen nagyarányú fejlesztése megköveteli, hogy fokozott mértékben történjék gondoskodás a munkás- és dolgozó parasztifjúság elhelyezéséről, ellátásáról. Ezt elsősorban az állami kollégiumok bevált rendszerének további kiépítésével és az egyetemi menzák hálózatának kiterjesztésével, az ösztöndíjak rendszeresítésével érjük el. A menzák férőhelyeinek növelése mellett, az állami kollégiumokban közel hétezerrel szaporítjuk a férőhelyek számát.

A tervidőszak alatt, minden erőfeszítésünk ellenére, több területen komoly szakemberhiány fog mutatkozni. Különösen nagy lesz a szükséglet a mér-

nökökben, közgazdászokban, üzemgazdasági és mezőgazdasági szakemberekben. Népgazdasági tervünk e növekvő szakember-szükségletet figyelembe veszi és a lehetőséghez képest biztosítja is e szükséglet kielégítését. Ezért irányt kell vennünk arra, hogy a tervidőszak alatt

műegyetemeinktől, műszaki főiskoláinktól évente legalább is kétezer új mérnököt kapjunk. A mezőgazdasági szakemberképzéssel el kell érnünk, hogy 5 év alatt 160.000 különböző fokú szakképzettséggel rendelkező szakembert kapjunk

s ebből 13.000 legyen a felsőfokú szakképzettségűek száma.

Segítséget várunk a tudománytól a terv megvalósításához

Népi demokráciánk mind nagyobb támogatást nyujt a tudományos munkának és a tudomány embereinek. Szocializmust építő országban ez természetes nemcsak azért, mert a tudományt és a tudomány embereit igazán csakis a nép és a népi államhatalom képes értékelni és megbecsülni, hanem azért is, mert nyilvánvaló, hogy

nagyszerű ötéves tervünket csupán a tudomány cselekvő közreműködésével és segítségével tudjuk megvalósítani.

Csak néhányat említek meg azok közül a nagy fontosságú kérdések közül, melyeknek megoldását iparunk, közlekedésünk, mezőgazdaságunk a tudományos kutatástól, a tudomány embereitől várja. Így meg kell oldani a bauxitvasérc közvetlen feldolgozását vasra és a melléktermékként kapott kohósalak feldolgozását timfölddé és cementté. Meg kell oldani az úgynevezett

vörösiszap, valamint a piritpörk kohósításának a kérdését. Ugyancsak meg kell oldani komlói és borsodi szeneink kokszosításával kapcsolatos szénelőkészítő módszereket és a karsztvizek felkutatásának módszereit. Fokozottan folytatnunk kell az új olajmezők feltárására irányuló tudományos kutatásokat a geológia és a geofizika módszereinek alkalmazásával. Javítani kell az olaj másodlagos kitermelésének lehetőségeit. Meg kell teremteni hőálló és saválló szerszámacéloknak hazai előállítását. Ki kell kísérletezni a vasnak, a réznek, ónnak, nikkelnek, valamint fának, tehát mindazon nyersanyagoknak, melyekben szegények vagyunk, műanyagokkal és alumíniummal való gazdaságos helyettesítését.

Tudományos kutatások útján meg kell találnunk alacsony fűtőértékű hazai szeneink, tőzeg- és lignitkincsünk leggazdaságosabb és legészszerűbb felhasználási módját. Tüzelőberendezéseinket tökéletesíteni kell hazai szénfajtáinkra. A mezőgazdaság vonalán

ki kell kísérletezni a hazai viszonyok között — s ez igen komoly tudományos feladat — a Szovjetunióban kitűnően bevált herefüves vetésforgó rendszerét. Új növénykultúrákat kell meghonosítanunk, mint a gyapotot,

amellyel a tervidőszak utolsó évében már 100.000 kat. holdat akarunk beültetni. Továbbá ki kell kísérletezni hazánkban az ágasbúza-, a kenáf-, a tea-, a citrusnövények és a gumitartalmú kokszagiz termelését. Tudományos alapokra kell helyezni a szikes és savanyú talajok javítási módszereit. Ki kell dolgozni az ország fásításának tudományos módszereit stb., stb., lehetne folytatni a felsorolást.

E nagy feladatok megvalósítása jelentékeny beruházásokat tesz szükségessé tudományos intézeteink helyreállítására, fejlesztésére és új intézetek létesítésére. Ezért ötéves népgazdasági tervünk ilyen beruházásokra

kereken 200 millió forintot irányoz elő. Ebben az összegben természetesen nincsenek benne a tudományos intézeteink fenntartására és működésének biztosítására szükséges kiadások, melyek nem az ötéves népgazdasági tervben, hanem a rendes állami költségvetésben szerepelnek.

A tervidőszakban új nagy, korszerű fizikai intézetet építünk egész sor más új tudományos kutatóintézet mellett.

Az újjászervezett Magyar Tudományos Akadémiának meg kell adnunk minden szükséges támogatást, hogy megfelelhessen feladatainak s hogy, mindenekelőtt, az ország termelő erőinek fejlesztését szolgáló tervszerű természettudományos és műszaki tudományos kutatás központjává váljék.

Elősegítjük a művészetek felvirágzását

Népi demokráciánk a tudomány mellett szívén viseli a művészetek fejlesztésének ügyét is. Ötéves népgazdasági tervjavaslatunk 70 millió forint összegű beruházást irányoz elő művészeti intézményeink fejlesztésére. Mint ismeretes, a tervidőszakban méltó otthont kap a magyar drámai színjátszás, mert megépítjük az új Nemzeti Színházat s új színházat építünk Győrött is.

A tervidőszakban rendkívüli mértékben növeljük a könyvkiadást olymódon, hogy

míg 1938-ban az ország egy lakosára átlagban kereken egy könyv jutott, addig a tervidőszakban minden lakosunkra évente átlagban 3.3 könyv fog jutni.

A dolgozók kultúrájának fejlesztésére kiépítjük a kultúrházak, üzemi klubok, városi és falusi könyvtárak hálózatát. Már az ötéves tervidőszak harmadik évében

minden falunak és minden gépállomásnak lesz alapkönyvtára. Ugyancsak minden falunak lesz rendes, vagy keskenyfilmvetítőgépe, lesz rádiója, lesz villanya,

lesz telefonja, lesz bekötőútja, lesz kapcsolata az országos nagy közlekedési hálózattal. A parasztság életkörülményeinek megjavítására és kulturális elszigeteltségének leküzdésére 250 tanyaközpontot létesítünk, 2000 új kutat fúrunk, 1512 községbe vezetjük be a villanyt. A parasztság kulturális szükségleteinek kielégítésére szolgáló beruházásokra öt év alatt több mint egymilliárd forintot fordítunk.

Az országgyűlés által tárgyalt törvényjavaslat komoly összeget irányoz elő a sport és a testedzés különféle ágainak a fejlesztésére. E téren népi demokráciánk jelentékeny eredményeket ért el, de mi nem elégedhetünk meg eddigi eredményeinkkel.

Lehetővé kell tennünk, hogy a sport a szó legszélesebb értelmében tömegmozgalommá váljék, hogy különösen az ifjúság tömegei sportoljanak

és ezzel széles alapot teremtsünk az élsportolók kiválasztására is. Mindezt figyelembevéve, a tervidőszakban 500 új sportpálya és egyéb nagyobb sportlétesítmény építését irányozzuk elő s szükségesnek látjuk az új nagy népstadion felépítésének a meggyorsítását.

A háborúban erősen szenvedett fővárosunk újjáépítése, szépítése, közlekedésének, közüzemi szolgáltatásainak fejlesztése és korszerűsítése, lakásviszonyainak megjavítása eddig is erősen foglalkoztatta a Magyar Dolgozók Pártját, kormányzatunkat és különösen Pártunk, országunk vezetőjét, Rákosi elvtársat. Annál inkább kell törődnünk mindezekkel a kérdésekkel most, amikor az országgyűlés megbozza a Nagybudapest létesítéséről szóló törvényt s amikor

biztosítani kell, hogy a Nagybudapest szerves részeivé váló peremvárosokat kiemeljük elhagyatottságukból, valamennyiüket bekapcsoljuk a budapesti közüzemi hálózatba, minden tekintetben biztosítsuk egész Nagybudapest fejlődésével együtt az eddigi peremvárosok gyors felfejlődését

Budapest belső kerületeinek a színvonalára.

Eredményeinket Pártunk vezetésével, harcokban vívtuk ki

Tisztelt Országgyűlés! Elvtársak!

Nagyok az eredmények, melyeket hazánkban a hároméves terv gyors és sikeres megvalósításával elértünk. De még nagyobbak a feladatok, melyeket az új, ötéves tervidőszakban kell megvalósítanunk. Hiba volna, ha könnyen vennénk a dolgot, ha elkápráztatnának bennünket eddigi, valóban hatalmas sikereink, ha megittasodnánk a sikerektől s lebecsülnénk az erőfeszítés nagyságát, melyet ötéves népgazdasági tervünk megvalósítása egész népünktől megkövetel. Ne felejtsük el, hogy hároméves tervünk eredményei sem hullottak mannaként az égből, mintahogy mannaeső a biblia keletkezése óta nem igen szokott a népre hullani.

A hároméves tervért, a terv sikeréért kemény harcot kellett vívnunk a belső és a külső ellenséggel s a terv sikerét nem utolsó sorban az biztosította, hogy ebben a harcban a magyar dolgozó nép maradt fölül.

A terv sikeréért munkásosztályunknak, parasztságunknak, értelmiségünknek, népünknek keményen meg kellett dolgoznia. A terv sikerének biztosítására hatalmas nevelőmunkát kellett elvégeznünk. Tudatosítanunk kel-

lett munkásosztályunkban, dolgozó népünkben, hogy helye és helyzete az országban gyökeresen megváltozott, hogy most nem a tőkéseknek és nagybirtokosoknak termel és épít, hanem saját magának s az új, kizsákmányolástól mentes jövő szocialista Magyarországnak.

A magyar kommunistáknak, a Magyar Dolgozók Pártjának, pártunk és országunk szeretett vezérének, Rákosi Mátyásnak elévülhetetlen érdeme, hogy a magyar munkásosztályt, dolgozó népünket ez új helyzet felismerésére rávezették

s ezzel lehetővé tették munkásosztályunk, népünk öntudatosodását, a termeléshez való viszonyának megváltozását, hároméves tervünk sikeres megvalósítását!

Nem kétséges, hogy Országgyűlésünk magáévá teszi és törvényerőre emeli az ötéves népgazdasági tervről szóló javaslatot. Ez az aktus igen fontos, de ezzel ötéves tervünk sikere még korántsincsen biztosítva. «Számunkra — mondotta a nagy Sztálin —, az ötéves terv, mintahogyan minden terv, csak terv, azaz megközelítése a feladatnak, melyet konkretizálni, melyet tökéletesíteni, amelyen változtatni kell a helyi tapasztalat, a terv megvalósításának tapasztalata alapján. Semmiféle ötéves terv nem képes felmérni mindazokat a lehetőségeket, melyek a mi társadalmi rendünkben szunnyadnak s melyek csakis munka közben, a terv megvalósítása közben kerülnek felszínre a gyárban, az üzemben, a kolhozban, a szovhozban, a járásban, stb. Csak bürokraták gondolhatják, hogy a terv összeállításával befejeződik a tervmunka.

A terv összeállítása a tervezésnek csupán a kezdete. Az igazi tervszerű vezetés csak a terv ösz-

szerűsítása után fejlődik ki, csak a lent történő ellenőrzés folyamán, a terv megvalósítása, kijavítása, tökéletesítése folyamán.»

Nyilvánvaló, hogy ez a nagyfontosságú sztálini útmutatás a mi tervmunkánkra még nagyobb mértékben vonatkozik, mint a Szovjetunióéra.

Az ötéves terv sikere népünk munkájától és harcától függ

Ötéves népgazdasági tervünk sikere, ugyanúgy, mint hároméves tervünk sikere mindenekelőtt tőlünk, munkásosztályunk, népünk munkájától és harcától, Pártunk és kormányunk helyes politikájától függ.

A terv sikere azon múlik, hogy államunk és népünk döntő eszközeit összpontosítsuk a döntő feladatok megvalósítására, hogy ne tűrjünk el semmiféle pazarlást, hogy takarékoskodjunk az állam, a nép vagyonával.

Múlik továbbá azon, hogy a legszélesebb dolgozó tömegek — munkások, parasztok, értelmiségiek — fegyelmezetten, lelkesen, öntudatosan munkálkodjanak a terv megvalósításán s hogy

a szépen fejlődő munkaversenyt, az élmunkás és a Sztahánov-mozgalmat igazi népmozgalommá, fejlődésünknek az eddiginél is hatalmasabb mozgató erejévé tegyük.

Múlik azon is, hogy

a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével egységbe kovácsolódjék az egész magyar nép

az országépítő munkában, a reakció, a kizsákmányoló elemek, a háborús uszító, népi demokráciánk ellen áskálódó imperialista ügynökök ellen s hogy minden téren a legnagyobb éberséget tanusítsuk a belső és a külső ellenséggel szemben.

Fejlődésünk záloga: barátság a Szovjetunióval és a népi demokráciákkal

Azonban ötéves tervünk sikerének a belső feltételek mellett megvannak a külső feltételei is. Országunk nem egyedül épít szocializmust.

A szocialista építésben bizton számíthatunk és számítunk a megvalósult szocializmus országának, a nagy Szovjetuniónak baráti támogatására, a Szovjetunió és a népi demokrácia országainak gazdaságával való szoros együttműködésre,

arra az országok és népek közötti *új viszonyra*, melynek alapja a *szolidaritás* és amely elvileg különbözik a tőkés országokhoz való gazdasági és minden egyéb viszonyunktól.

Fejlődésünk záloga, hogy minden téren elmélyítsük a baráti együttműködést az imperialistaellenes béketábor vezetőjével, a Szovjetunióval s a haladás és demokrácia erőivel az egész világon, a béke megvédésére, építőmunkánk biztosítására!

Így bizton fogunk haladni előre az ötéves tervvel a szocializmus felé!

TÖRVÉNY
A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ELSŐ ÖTÉVES NÉPGAZDASÁGI TERVÉRŐL

A Szovjetunió dicsőséges hadserege felszabadította Magyarországot a német imperialisták uralma alól, összetörte a magyar nagytőkések és nagybirtokosok népelnyomó államhatalmát és ezzel lehetővé tette, hogy a magyar dolgozó nép hozzákezdjen a fasiszta háborúban rombadöntött magyar gazdaság újjáépítéséhez.

Dolgozó népünk, élén a munkásosztállyal, a kommunisták, a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével, a Szovjetunió minden téren megnyilvánuló baráti segítségével, harcban a belső és a külső reakció ellen, megvalósítva a hároméves tervet, befejezte a magyar népgazdaság újjáépítését.

Hála a munkásosztály, a dolgozó parasztság, a néphez hű értelmiség odaadó munkájának, a munkaversenynek, a hároméves tervet majdnem 8 hónappal a kitűzött határidő előtt teljesítjük.

A hároméves terv eredményeképpen ipari termelésünk az utolsó békeév termelésének 140 %-ára nőtt.

Mezőgazdaságunk termelése csaknem elérte a háborúelőtti színvonalat.

A dolgozók életszínvonala ma átlagban 37 %-kal magasabb, mint a háború előtt. Népünk egészségesebbé vált és műveltségi színvonala emelkedett.

Alapvető változások történtek társadalmunk és népgazdaságunk szerkezetében.

3 év előtt a gyáripar, a bányászat és kohászat csaknem teljesen tőkések kezén volt, jelenleg 92 %-ban állami kézen van. A bankszervezet csaknem teljesen tőkések kezén volt, jelenleg állami kézen van. A külkereskedelem csaknem teljesen tőkések kezén volt, ma külkereskedelmünk teljes egészében állami külkereskedelem. Nagykereskedelmünk csaknem teljesen tőkések kezén volt, jelenleg teljes egészében állami nagykereskedelem. A kiskereskedelem forgalmában az állam és a szövetkezetek részesedése 3 % volt, jelenleg eléri a 30 %-ot.

3 év előtt a mezőgazdaságban a nagyüzemi, társas gazdálkodásnak még csirái is alig voltak, ma az ország szántóterületének 7 %-a az állam és a termelőszövetkezeti csoportok kezén van és 220 gépállomás nyujt segítséget a dolgozó parasztságnak.

Államunk a munkásság és dolgozó parasztság államává, népköztársasággá lett, a hatalmat hazánkban a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály gyakorolja.

A hároméves terv eredményeire támaszkodva, az ötéves tervvel népgazdaságunk továbbfejlesztésének, újjáalakításának útjára lépünk. A Magyar Dolgozók Pártja történelmi érdeme, hogy kezdeményezte és alapvonalaiban kidolgozta az ötéves népgazdasági tervet.

Az ötéves népgazdasági tervet a Magyar Népköztársaság Országgyűlése az alábbi rendelkezésekkel törvénybe iktatja.

I. FEJEZET

Az ötéves terv főfeladatai

1. §.

Az ötéves népgazdasági tervnek a következő főfeladatokat kell megvalósítania:

1. Magyarország iparosításának meggyorsítását, elsősorban a nehéz- és gépipar fejlesztését, mert ez a könnyűipar fejlesztésének, a mezőgazdaság gépesítésének és szocialista átszervezésének, a közlekedés korszerűsítésének feltétele. Ez a döntő belső feltétele népünk további gazdasági és kulturális felemelkedésének is, népi államunk és nemzeti függetlenségünk megszilárdításának és biztosításának, a szocializmus építésének hazánkban.

2. Mezőgazdaságunk elmaradottságának felszámolását, hozamának jelentős emelését, hogy bőségesen biztosítsuk a lakosság élelmiszerszükségletét, elősegítsük növekvő iparunk ellátását nyersanyaggal és hogy mezőgazdasági kivitelünk fokozott mértékben járuljon hozzá népgazdaságunk behozatali igényének kielégítéséhez.

3. Népünk életszínvonalának további emelését, fokozott ellátását mindenfajta szükségleti cikkel, a lakásviszonyok megjavítását, az egészségvédelem kiépítését, a dolgozók növekvő kulturális igényeinek kielégítését, népünk nevelését a szocializmus tanításainak szellemében; az állami, a gazdasági, a kulturális építőmunka irányítására új vezetők, mérnökök, orvosok, pedagógusok, gazdasági szervezők, üzemvezetők, tisztek, állami tisztviselők stb. kiképzését, a munkásság és a parasztság soraiból.

4. Honvédelmünk, véderőnk kifejlesztését, a békeszerződés rendelkezései szerint. Csak így tudunk helytállni függetlenségünkért és a Szovjetunióval, valamint a baráti népi demokráciákkal és a világ szabadságszerető népeivel együtt betölteni szerepünket a béke védelmében az imperialista háborús gyujtogatókkal szemben.

5. Magyarország átalakítását agrár-ipari országból ipari-agrár országgá, tehát olyan országgá, melynek gazdaságában az ipar súlya a döntő és melynek ugyanakkor fejlett, korszerű mezőgazdasága van.

2. §.

E feladatok teljesítésére 5 év alatt biztosítani kell 50.9 milliárd forint beruházását a népgazdaságba.

Ebből az iparba 21.3 milliárd forintot (18.3 milliárd forintot a nehézipar különféle ágaiba és 3 milliárd forintot a könnyűiparba);

a mezőgazdaságba 8 milliárd forintot (a mezőgazdaságot közvetlenül szolgáló ipari, közlekedési, építkezési, egészségügyi és kulturális beruházások teljes összege 12.5 milliárd forint);

a közlekedés fejlesztésére 7.5 milliárd forintot;

lakásépítésre, község- és városfejlesztésre, egészségvédelmi, szociálpolitikai és kulturális beruházásokra 7.4 milliárd forintot;

a kereskedelem fejlesztésére 0.9 milliárd forintot.

Az ötéves terv végrehajtása során jelentkező, egyelőre még meg nem állapítható beruházásokra 2.5 milliárd forintot kell tartalékolni.

A második ötéves terv előkészítésével kapcsolatos beruházásokra 3.3 milliárd forintot kell előirányozni.

3. §.

1. A népgazdaság fejlesztésének eredményeként az egész ipari termelés értékének 1954-ben el kell érnie az 1949. évi ipari termelés 186.4%-át. Ezen belül a nehézipar termelésének értéke az 1949. évi termelés értékének 204.3%-át éri el, a könnyűiparé 172.9%-át.

2. A mezőgazdasági termelés értékének az 1954. évben el kell érnie az 1949. évi termelés 142.2%-át. Ezen belül a növénytermelés hozama 135%-ot, az állattenyésztésé 151.1%-ot ér el.

4. §.

1. 1950-től 1954-ig a munka termelékenységét az iparban 50%-kal kell emelni.

2. Ugyanezen idő alatt az iparban a termelés önköltségét 25%-kal kell csökkenteni.

3. A termelékenység növelését és az önköltség csökkentését az új beruházások, a termelőberendezések műszaki fejlesztése, az üzemek és iparágak átszervezése, szakosítása (profilozás), szabványosítás, észszerűsítés, az újítómozgalom, a munkaversenyek, az élmunkás- és Sztahánov-mozgalom és a teljesítménybér-rendszer további fejlesztése stb. útján kell elérni.

5. §.

1. Az életszínvonalnak az ötéves tervidőszak alatt az 1949. évhez képest átlagban 35%-kal kell emelkednie és így 1954-ben eléri a háború előtti átlagos életszínvonal 185%-át.

2. Az iparban az ötéves terv-időszak alatt 480.000 új munkást és alkalmazottat kell munkába állítani. Ezen belül mintegy 250.000 új szakmunkást, 92.000 betanított munkást, 85.000 segédmunkást és mintegy 53.000 különböző értelmiségi foglalkozásút.

3. Az ötéves terv végrehajtása folyamán fellépő új munkaerőszükséglet biztosítására, valamint a munkások és alkalmazottak létszámában mutatkozó természetes kiesés pótlására és a termelő munkából állami, gazdasági kulturális és egyéb vezetőmunkára kerülők helyettesítésére a következő intézkedések szükségesek:

a) fejleszteni kell az iparostanulóképzést, segédmunkások, betanított munkások tömeges kiképzését szakmunkássá és ezzel biztosítani a szakmunkás-utánpótlást;

b) emelni kell a népgazdaság minden ágában a női munkaerők számát és arányát s biztosítani kell számukra a férfiakkal egyenlő munka- és bérfeltételeket;

c) meg kell szervezni a csak időszakosan foglalkoztatott mezőgazdasági dolgozók egy részének bevonását az ipar munkájába s ezzel őket egyszersmind állandó foglalkozáshoz és keresethez kell juttatni.

6. §.

1. A nemzeti jövedelem értékének 1954-ben el kell érnie az 1949. évi nemzeti jövedelem értékének 163 százalékát.

2. A nemzeti jövedelemben az ipar részesedése 1949-től 1954-ig 49.7%-ról 58.7%-ra emelkedik. Ebben is kifejezésre jut országunk gazdasági szerkezetének döntő megváltozása, hazánk agrár-ipari országból ipari-agrár országgá fejlődése.

II. FEJEZET

A termelés és a beruházások terve

A) Ipar

7. §.

1. A bányászat termelésének 1954-ben el kell érnie a 2.153 millió forint értéket, ami 1949-hez képest 55.2 százalékos emelkedést jelent.

A széntermelésnek az 1949. évi 11.5 millió tonnáról 1954-ben 18.5 millió tonnára kell növekednie.

Jelentős mértékben emelni kell a vasérc, a mangánérc, a színes ércek, a bauxit, a nyersolaj és egyéb nyersanyagok bányászatát.

2. A bányászat termelésének növekedését 2.465 millió Ft beruházásával kell biztosítani. Fokozni kell a meglévő nyersanyagforrások kiaknázását, újakat kell feltárni és messzemenően gépesíteni kell a bányászati termelést.

8. §.

1. A kohászati ipar termelésének 1954-ben el kell érnie a 4.723 millió Ft értéket, ami 1949-hez képest

95 százalékos emelkedést jelent. A nyersvas termelésének az 1949. évi 428.000 tonnáról 1954-ben 960.000 tonnára kell növekednie, a nyersacél termelésének 890.000 tonnáról 1,600.000 tonnára. Biztosítani kell a timföld, kohóalumínium, a ferromangán, a színesfémek és a magnézium kohászati termelésnek a fokozódó szükségletnek megfelelő növekedését.

2. A kohászatban a termelés emelésére 3.998 millió Ft értéket kell beruházni. E beruházás keretében Mohácson új, nagyteljesítményű nagyolvasztót és acél- és hengerművet, továbbá új ferromangán kohót és új alumínium kohót kell építeni.

9. §.

1. A nehézgépipar termelésének az 1954. évben el kell érnie a 7.725 millió Ft értéket, ami 1949-hez képest 138 százalékos emelkedést jelent.

Az 1954-es évben az 1949. évi termeléshez képest a különböző szerszámgépek termelésének értékét 185 millió Ft-ról 610 millió Ft-ra, traktorok gyártását 2.600 drb-ról 4.600 drb-ra, vasúti kocsik és motoros vonatok termelését (IZK vasúti teherkocsi egységben számítva) 4.850 db-ról 10.000 db-ra, tehergépkocsik gyártását 3.200 db-ról 9.000 db-ra, motorkerékpárok gyártását 12.000 db-ról 23.000 db-ra kell emelni. Gyártani kell 520 millió Ft értékben gőz-, villany- és Diesel-mozdonyokat. Gyártani kell Magyarországon eddig nem gyártott nagy nehézipari gépeket, trolleybuszokat, aratócséplő gépeket, Diesel-traktort, traktoros kukoricaaratót gépet, útépítő gépeket, földvájógépeket, építőipari gépeket, vegyipari gépeket, automatikus textil- és egyéb munkagépeket, nagy vasúti darukat, bánya- és rakodógépeket, stb.

2. A nehézgépiparban a termelés emelésére 4.2 millió Ft értéket kell beruházni. E beruházások ke tében öntödéket, szerszámgépgyárakat, malomipari gé gyárat, textilipari és könnyűipari gépgyárakat, közé és nehéz-vasszerkezetgyárat, nyersolaj szivattyúgyár Diesel-motorgyárat, darugyárat, csavargyárat, radiáto gyárat és egyéb gépipari üzemeket kell létesíteni. A bo sodi iparvidéken új nemesacél-művet és új vagonkeré pár-gyárat, a Duna mellett pedig új híd- és vassze kezetgyárat kell építeni.

10. §.

1. A villamosenergia-termelésnek az 1954. évb az 1949. évi 2.200 millió kilowattóráról 4.270 mill kilowattórára kell növekednie.

2. A villamosenergia-termelés növelésére 3.285 mi lió forint értékű beruházást kell megvalósítani. Vá palotán, Barcikán és Mohácson csekély fűtőértékű szé és lignit-készleteket hasznosító erőművet, Lovászib földgáz felhasználására alapított erőművet, Tiszalök vizi energiát hasznosító erőművet kell építeni, tovább más, kisebb erőművek létesítésével és a meglévők bő tésével kell a termelési előirányzat teljesítését biztos tani. Az energia gazdaságos elosztására és szállítás új 100 KV. elosztóállomásokat és 850 km hosszú 100 KV. távvezetéket kell építeni.

11. §.

1. Az építőanyagipar termelésének az 1954. évb el kell érnie az 1.149 millió forint értéket, ami 194 hez képest 114.8%-os emelkedést jelent. 1954-be 1949-hez képest 500.000 tonnával több cementet, 42 millió db-bal több téglát, 50 millió db-bal több csere pet, 210.000 tonnával több égetett meszet kell termel

Meg kell szervezni a magasépítési vasbeton-elemek előregyártását, úgy, hogy a termelés 1954-ben elérje a 233.000 tonnát.

2. Az építőanyagiparban a termelés emelésére 618 millió forintot kell beruházni. E beruházás keretében nagy teljesítőképességű cementőrlő üzemeket, téglagyárakat, mészhomok téglagyárakat, könnyűbeton-gyárakat, nagy teljesítőképességű mészüzemeket, hidratizáló üzemeket, tűzállóanyag-gyárat, betonáru-üzemeket, előregyártott magasépítési vasbeton-elemeket gyártó üzemeket és új ipari porcellángyárat kell létesíteni.

12. §.

1. Az üvegipar termelésének 1954-ben el kell érnie a 261 millió forint értéket, ami 1949-hez képest 26%-os emelkedést jelent.

2. Az üvegiparban a termelés emelésére 16.5 millió forintot kell beruházni és ennek keretében új üvegfonalgyártó üzemet létesíteni.

13. §.

1. A vegyiipar termelésének 1954-ben el kell érnie a 4.843 millió forint értéket, ami 1949-hez képest 138 százalékos emelkedést jelent. 1954-ben 1949-hez képest a szénfeldolgozó vegyiiparnak 350.000 tonnával több háztartási kokszot és kokszbrikettet, 50 millió köbméterrel több városi gázt kell termelnie, meg kell kezdeni a kohókoksz termelését és 1954-re el kell érni a 450.000 tonnát. A szervetlen vegyiiparnak 240.000 tonnával több nitrogén műtrágyát, 240.000 tonnával több foszforos műtrágyát, 1.500 tonnával több marónátront kell gyártania, mint 1949-ben. A könnyű vegyiiparnak 1954-ben 55.000 tonnával több növényi olajat, 13.000 tonnával több szappant, 175 millió forinttal na-

gyobb értékben kell gyógyszert előállítania, mint 1949-ben.

2. A vegyiiparban a termelés emelésére 1.934 millió forint értéket kell beruházni. E beruházás keretében új szuperfoszfátgyárat, új nitrogén műtrágyát, marónátront előállító üzemet, új anilinfestékgyárat, gyógyszergyárat, műanyaggyárat kell létesíteni.

14. §.

1. A tömegcikkiparnak, a finommechanikai iparnak, az erősáramú villamosiparnak és a híradástechnikai iparnak 1954-ben el kell érnie a 3.834 millió forint termelési értéket, ami 1949-hez képest 101.4 százalékos emelkedést jelent. 1954-ben az 1949. évi 306 millió forint értékű termeléshez képest 587 millió forint értékű vasipari tömegcikket (szeget, drótot, drótkötelet stb.), 35.5 millió forinttal szemben 49 millió forint értékű mezőgazdasági tömegcikket (mezőgazdasági szerárut, láncot stb.), 290 millió forinttal szemben 435 millió forint értékű háztartási tömegcikket (edényárut, kályhát, tűzhelyet, vas- és fémbútort stb.), 680 millió forinttal szemben 1.395 millió forint értékű erősáramú berendezést (dinamókat, transzformátorokat stb.) kell gyártani. Az 1949. évi termeléshez képest 1954-ben 75.000-rel több rádiókészüléket, 13 millió darabbal több izzólámpát, 1.5 millió darabbal több rádiócsövet, 22.500 darab író- és számológépet, továbbá mérőműszereket, órákat, orvosi műszereket stb. kell gyártani.

2. A tömegcikkiparban, a finommechanikai iparban, az erősáramú villamosiparban és a híradástechnikai iparban 936 millió forint értéket kell beruházni. E beruházás keretében új erősáramú berendezést előállító üzemeket, új vasipari tömegcikkeket gyártó üzemet, új finommechanikai üzemet, új híradástechnikai árukat előállító üzemet, új kryptongyárat kell létesíteni.

15. §.

1. A textilipar termelésének az 1954. évben el kell érnie a 9.267 millió forint értéket, ami az 1949. év termeléséhez képest 52 százalékos emelkedést jelent. 1954-ben az 1949. évi termelési eredményekhez képest 15.900 tonnával több pamutfonalat, 4.200 tonnával több gyapjúfonalat, 2.200 tonnával több len- és kenderfonalat, 91 millió négyzetméterrel több pamutszövetet, 10.9 millió négyzetméterrel több gyapjúszövetet, 4.4 millió négyzetméterrel több selyemszövetet, 478 tonnával több kötöttárut, 865.000 tucattal több pamutharisnyát, 196.000 tucattal több selyemharisnyát kell előállítania.

2. A termelés emelésére a textiliparba 1.051 millió forint értéket kell beruházni. E beruházás keretében bővíteni, korszerűsíteni kell a meglévő termelőberendezéseket, automata szövőszékeket és egyéb korszerű termelőeszközöket kell beállítani és biztosítani kell a termelőberendezések teljesítőképességének maradéktalan kihasználását; létesíteni kell új fonó-szövő üzemeket, fésüsfonodát, műselyemgyárat és kenderfonógyárat.

16. §.

1. A dolgozók ruházkodásának az eddiginél jobb és olcsóbb biztosítása céljából nagyiparrá kell fejleszteni a ruházati ipart és biztosítani kell, hogy termelése az 1954. évben elérje a 2.609 millió forintot, ami az 1949. év termeléséhez képest 250 százalékos emelkedést jelent. Az 1954. évben az 1949. évi termelési eredményekhez képest férfi felsőruhából 1,582.000 darabbal többet, női felsőruhából 607.000 darabbal többet, munkaruhából 740.000 darabbal többet, férfi és női alsóruhából 2,800.000 db-bal többet, gyermekruhából 1,210.000 darabbal többet kell előállítani.

2. A termelési előirányzat teljesítését 119 millió forint értékű beruházással kell előmozdítani. Ennek keretében 12 új ruházati ipari üzemet kell létesíteni.

17. §.

1. A bőr- és cipőipar termelésének az 1954. évben el kell érnie az 1.500 millió Ft értéket, ami az 1949. évi termeléshez képest 78 százalékos emelkedést jelent.

2. A bőr- és cipőiparba 139 millió Ft értéket kell beruházni. E beruházás keretében új bőrgyárat és új cipőgyárat kell létesíteni.

18. §.

1. A gumiipar termelésének az 1954. évben el kell érnie az 544 millió Ft-ot, ami 1949-hez képest 154 százalékos emelkedést jelent. Az 1954. évben az 1949. évi termelési eredményekhez képest 107.500 darabbal több gépjármű abroncsköpenyt, 1,400.000 darabbal több kerékpár abroncsköpenyt, 3.600 tonnával több műszaki gumicikket kell előállítani.

2. A gumiiparba 61.6 millió forint értéket kell beruházni.

19. §.

1. A faipar termelésének az 1954. évben el kell érnie a 969 millió forint értéket, ami 1949-hez képest 78.4 százalékos emelkedést jelent. Az 1954. évben az 1949. évi termelési eredményekhez képest lakásbútorból 149 millió forint értékű áruval többet, épületasztalos gyártmányokból 88,5 millió forint értékű készítménnyel többet kell előállítani.

2. A faiparba 78 millió forint értéket kell beruházni. Ennek keretében új vegyes faipari üzemeket,

új bútorgyárakat, épületasztalosgyárakat és új lemezárugyárakat kell építeni.

20. §.

1. A papír- és nyomdaipar termelésének 1954-ben el kell érnie az 1.357 millió forint értéket, ami 1949-hez képest 56 százalékos emelkedést jelent. Az 1949. évi termelési eredményekhez képest 1954-ben 28.100 tonnával több papírt, 16.800 tonnával több nyomdaipari terméket kell előállítani.

2. A termelési előirányzatot 165,200.000 forint értékű beruházás elvégzésével kell előmozdítani. Ennek keretében új cigaretta- és finompapírgyárat, új fahántolót kell építeni.

21. §.

1. A mezőgazdasági ipar termelésének az 1954. évben el kell érnie a 9.3 milliárd forintot, ami 1949-képest 70.1 százalékos emelkedést jelent. Az 1954. évben az 1949. évi termelési eredményekhez képest 135.000 tonnával több finomított cukrot, 170.000 hektoliterrel több nyersszeszt, 75.000 hektoliterrel több egyéb szeszárut, 250.000 hektoliterrel több malátasört, 850 ezer tonnával több malomipari terméket, 22.000 tonnával több növényi konzervet, 4.400 tonnával több húskonzervet, 4.200 tonnával több tejterméket, 8.600 tonnával több cukorka- és csokoládékészítményt és 89 millió forint értékű áruval több dohánykészítményt kell előállítani. Fejleszteni kell a mélyhűtő ipart.

2. A termelési előirányzat teljesítését és a mezőgazdasági ipar termékeinek minőségi emelését 1.383 millió forint értékű beruházás elvégzésével kell előmozdítani. Ennek keretében új malmokat, új baromfi-

feldolgozó üzemet, állami és megyénként egy-egy községi húsfeldolgozó üzemet, kenyérgyárat, továbbá 60.000 vagon új gépesített közraktári férőhelyet, 2.000 vagon hűtőteret és új keményítőgyárat kell létesíteni.

22. §.

1. Az építőiparnak a tervidőszak alatt 21.345 millió forint értékű építkezést kell megvalósítania. Ipari építkezésre 5.919 millió forint, mezőgazdasági építkezésekre 3.389 millió forint, közlekedési építkezésekre 4.475 millió forint, a kereskedelem építkezéseire 270 millió forint, lakásokra, lakóházakra (községfejlesztésre) 5.130 millió forint, szociális célú építkezésekre 771 millió forint, kulturális célú építkezésekre 1.391 millió forint esik. A termelésnek az 1954. évben el kell érnie az 5.536 millió forint értéket, ami 1949-hez képest 131 százalékos emelkedésnek felel meg.

2. A termelési előirányzat teljesítését a magasépítőiparban 543.5 millió, a mélyépítőiparban 318.5 millió forint értékű beruházás elvégzésével kell előmozdítani. Ennek keretében az építőipart a tervidőszakban át kell szervezni és gépesítéssel, munkamódszereinek korszerűsítésével komoly teljesítőképességű nagyiparrá kell fejleszteni. Fel kell szerelni korszerű darukkal, nagyteljesítményű betonkeverőgépekkel, vibrátorokkal, markoló- és döngölőgépekkel, kotrógépekkel, csörlőkkel, nagyteljesítményű erőgépekkel, csillékkel és egyéb szállítóeszközökkel. Meg kell valósítani az építészeti alkatrészek, szerkezetek előregyártását, meg kell szervezni az építmények tipizálását és olyan eszközökkel kell az iparágat ellátni, hogy lehetővé váljék az építőmunka idényszerűségének megszüntetése.

23. §.

A kézműipar termelését 1954-ben az 1949-es színvonalon kell előirányozni. Az önkéntes társuláson alapuló kisipari termelőszövetkezeteket támogatni kell.

24. §.

1. Az 1950—54-es tervidőszakban 263 új ipari üzemet kell létesíteni. Ebből: 35 vas-, fém- és gépipari üzem, 21 bányaipari-, 38 vegyészeti üzem, 20 villamos erőmű építés, illetve jelentős bővítés, 20 textil- és ruházati-ipari, 2 bőr-, cipő- és gumiipari, 9 faipari, 3 papíripari, 71 mezőgazdasági-ipari, 29 építőanyagipari üzem stb.

2. Meg kell szervezni a nehéz- és az egészségre ártalmas munkafolyamatok messzemenő gépesítését, hogy a munkások a munka javarészét kézierő helyett gépierővel végezhessék. Ezzel nemcsak sokszorosan termelékenyebbé válik a munka, hanem könnyebbé is.

3. Iparunk újjáalakításának és továbbfejlesztésének eredményeképpen gyökeresen megváltozik a vas- és gépipar részesedése az ipar egész termelésében: a vas- és gépipar, amely 1938-ban az egész ipari termelésből 20 százalékkal részesedett, 1954-ben 31 százalékkal fog részesedni.

4. Az ötéves terv megvalósításának eredményeként ipart, gyárakat, üzemeket kell kapniok az elmaradott mezőgazdasági jellegű vidékeknek; a Tiszántúlnak, a Duna—Tisza-köznek, a Dunántúl iparban szegény megyéinek. Iparosodó városokká kell fejleszteni Szegedet, Debrecent, Hódmezővásárhelyt, Békéscsabát, Makót, Szolnokot, Kecskemétet, Kaposvárt, Zalaegerszeget, Esztergomot, Kalocsát, Egert, Székesfehérvárt, Szombathelyt, Veszprémet, Nyíregyházát, Gyöngyöst, Szekszárdot és másokat.

A nagybudapesti ipari központok mellett két új nagy nehézipari gócot kell kialakítani: a borsodit és a pécs—mohácsit.

Az ötéves terv megváltoztatja az egész ország társadalomgazdasági térképét, felszámolja Magyarország évszázados ipari elmaradottságát.

B) Mezőgazdaság

25. §.

Mezőgazdaságunk elmaradottságának megszüntetésére, a termelés hozamának emelésére:

1. nagyarányú gépesítést kell megvalósítani, fokozni kell a talajerő pótlását — elsősorban a műtrágya és a természetes trágya használatának növelésével — biztosítani kell a nemesített vetőmaggal való ellátást, szélesen alkalmazni kell a fejlett agrotechnikai módszereket, ki kell terjeszteni az öntözéses gazdálkodás területét, jelentékeny területen kell talajjavítást végezni, el kell kezdeni védőerdősávok létesítését, fel kell javítani a tenyészállatállományt mesterséges megtermékenyítés és behozatal útján, ki kell szélesíteni a szálastakarmánynövények vetésterületét, magasabb színvonalra kell emelni az állat- és növényegészségügyi szolgálatot;

2. növelni és fejleszteni kell a nagyüzemi, társas, szocialista gazdálkodást, mint azt a gazdasági formát, amely egyedül alkalmas arra, hogy teljes mértékben felhasználjuk a mezőgazdaságban a korszerű termelőeszközöket és módszereket.

26. §.

1. A mezőgazdaság gépesítését elsősorban a gépállomások számának növelésével és a meglévők tovább-

fejlesztésével, valamint az állami gazdaságok gépesítésével kell biztosítani. Tekintettel a gépesítés döntő jelentőségére, az állami eszközökből a tervidőszak alatt a mezőgazdaságba beruházandó összeg 50.3 százalékát kell gépesítésre fordítani. Biztosítani kell, hogy a tervidőszak utolsó évére, 1954-re a mezőgazdaságban 22.800 állami traktor dolgozzék, ami azt jelenti, hogy minden 100 kat. hold szántóra 8.5 lóerő fog jutni. El kell érni, hogy 1954-ben az ország szántóterületének 60 százalékát, mintegy 6 millió kat. holdat traktorral művelhessenek meg. A traktorok számának növelése mellett 1.400 arató-cséplőgéppel, 2.570 új cséplőgéppel és nagyszámú egyéb nagy és kis mezőgazdasági géppel kell a terméshozam növelését előmozdítani.

2. A tervidőszakban 280 új gépállomást kell létesíteni s ezzel az országban működő gépállomások számát 500-ra kell emelni, traktoraik számát pedig az 1949. évi 3.000-ről 19.500-ra. A gépállomásokat el kell látni az összes szükséges mezőgazdasági gépekkel és szállítóeszközökkel s gondoskodni kell arról, hogy gépi felszerelésük megfeleljen a működési területükön kialakult sajátos talajkultúrának.

27. §.

A termőföld talajerejének pótlására 1954-ben az 1949-ben a mezőgazdaság által felhasznált műtrágyamennyiség négy és félszeresét kell a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátani.

A természetes trágyák alkalmazását 31 százalékkal kell fokozni, amit országunk állatállományának növekedése, valamint az istállózásnak a mezőgazdaság gépesítése folytán lehetővé váló nagymértékű elterjedése biztosít.

28. §.

A tervidőszak alatt olyan mértékben kell fokozni a minőségi magtermelést, hogy lehetővé váljék az egyes növényféleségek által megkívánt rendszeres vetőmagcsere nemesített vetőmaggal, mégpedig gabonaféléknél minden 4 évben, egyéb növényféleségeknél átlagosan minden 2—3 évben. A nemesített vetőmaggal való ellátás és a növénynemesítés előmozdítására 150 millió forintot kell beruházni.

29. §.

1. A tervidőszakban az öntözött területet 118.000 kat. holddal kell növelni és ezzel egész öntözött területünk 164.000 kat. holdra emelkedik. Az öntözéses területet elsősorban takarmánynövények termelésére kell felhasználni, továbbá a rizstermelés fokozására, valamint az öntözött rét- és legelőterületek kiterjesztésére.

2. Az öntözés fejlesztésére a tervidőszak alatt 496 millió forintot kell beruházni. Meg kell építeni a tiszalöki nagy duzzasztóművet, a tiszántúli öntözőcsatornát és el kell kezdeni a tiszabői duzzasztómű építését.

30. §.

A tervidőszakban 30.000 kat. hold szikes talajt és 70.000 kat. hold savanyú-talajt kell állami eszközökből megjavítani; támogatni kell a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket talajjavítási munkálatok végzésében; a talajjavítás új módszereinek kikísérletezésével meg kell teremteni az előfeltételeket az ország nagykiterjedésű szikes- és savanyú-talajának a megjavítására.

31. §.

1. A gépesítés, a fokozott talajerőpótlás, a növénynemesítés, az öntözés és egyéb rendszabályok eredményeként el kell érni, hogy 1954-ben a búza termés-

átlaga 13 százalékkal, a rozsé 27 százalékkal, a tavaszi árpáé 7 százalékkal, a kukoricáé 35 százalékkal, a burgonyáé 30 százalékkal, a cukorrépáé 39 százalékkal, a napraforgóé 27 százalékkal, a rostlené 31 százalékkal, a rostkenderé 39 százalékkal haladja meg az 1949-es termésátlagokat.

2. A rét- és legelőterületek hozamának 1954-ben 10.5 százalékkal kell meghaladnia az 1949. évi hozamot.

3. A kert-, szőlő- és gyümölcstermelés hozamát növelni kell olymódon, hogy az 1949-hez képest 1954-ben 20 százalékkal emelkedjék.

32. §.

A tervidőszakban számos, új, Magyarországon eddig nem termelt növény termelését kell kikísérletezni s mindenekelőtt meg kell honosítani a gyapottermelést és irányt kell venni arra, hogy a magyar textilipar nyersanyagszükségletét minél nagyobb mértékben belföldi gyapottal fedezzük s ezért törekedni kell arra, hogy a tervidőszak utolsó évére 100.000 kat. hold gyapotot ültessünk.

33. §.

Az erdőgazdaság terén a tervidőszakban meg kell teremteni a feltételeket a sokévtizedes rablógazdálkodás káros következményeinek a felszámolására és biztosítani kell az erdők faállományának évi átlagos 300.000 köbméterrel való növelését. Be kell telepíteni 78.000 kat. hold régi vágási területet, 40.000 kat. hold üzemi felújítást kell elvégezni és 50.000 kat. holdon kell új erdőt létesíteni, elsősorban futóhomokon s az Alföld egyes szikes területein.

34. §.

1. Az állattenyésztés hozamának növelését az állatállomány mennyiségi emelésével és minőségi fejlesz-

tésével kell elérni. Mindenekelőtt fejleszteni kell az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek állatállományát. A városok és nagyobb települések közelében a mezőgazdasági tudomány vívmányainak széleskörű felhasználásával és a nagyüzemi hízlalás kereteinek bővítésével ki kell fejleszteni a sertés-, szarvasmarha- és baromfi-hízlalást.

2. Az állatállományt olymódon kell fejleszteni, hogy 1954-ben elérjük szarvasmarhából a 2.4 millió db-ot, sertésből az 5.6 milliót, juhból az 1.6 milliót, lóból a 750.000-et és hogy a baromfi törzsállomány meghaladja a 22 millió db-ot.

3. Az állatállomány minőségi fejlesztésének eredményeként országos átlagban a tervidőszak alatt a tehenenkénti tejhozamot 20 százalékkal, a hízott sertések vágósúlyának átlagát 18 százalékkal, a gyapjú hozamát pedig 13 százalékkal kell emelni.

4. Az állattenyésztés fejlesztése következtében fokozódó takarmányszükséglet biztosítására, egyéb takarmányfajták termelésének növelése mellett, a szálastakarmány termelésére szolgáló terület nagyságát az egész szántóterület 10 százalékáról 13.4 százalékára kell növelni.

35. §.

1. A tervidőszakban jelentős gazdasági erővé kell fejleszteni az állami gazdaságokat, amelyek, mint szocialista nagyüzemek, mint mintagazdaságok és mint a mezőgazdaság tudományos művelésének gócai, a jó gazdálkodás példájául szolgálnak, tenyészállattal, nemesített vetőmaggal segítik a dolgozó parasztságot s főként a termelőszövetkezeteket és egyben hozzájárulnak a nem őstermelő lakosság ellátásához szükséges élelmiszerek biztosításához.

2. Az állami gazdaságok fejlesztésére, gépesítésükre, tenyészállatokkal való ellátásukra, gazdasági építkezésekre stb. a tervidőszakban 1.5 milliárd forint értéket kell beruházni.

36. §.

1. Mezőgazdasági termelőszövetkezeteinket, mint a dolgozó parasztság önkéntes egyesüléseit a föld társas megművelésére, mint a szocializmus felé haladó nagyüzemi gazdaságokat, messzemenő állami támogatásban kell részesíteni és a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődését elő kell segíteni.

2. A termelőszövetkezeteknek hosszú- és rövidlejáratú hiteleket kell biztosítani. Termelésük fejlesztésére, istállók, silók, magtárak, raktárak építésére, trágyatelepek létesítésére, állatbeszerzésre, gépekre a tervidőszakban 875 millió forint értékű beruházást kell megvalósítani, nem számítva azt a mintegy 2.5 milliárd forint értékű egyéb beruházást, mely a gépállomások hálózatának kiépítése és más rendszabályok révén ugyancsak nagyrészben a mezőgazdasági termelőszövetkezetek céljait szolgálja.

37. §.

Az ötéves tervidőszakban a gépállomások, az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek nemcsak mezőgazdaságunk terméshozamát segítenek növelni, hanem egyben gyökeresen átalakítják a falu társadalmát, fordulatot hoznak a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén, biztosítják a szocializmus alapjainak lerakását a mezőgazdaságban s ezzel a dolgozó parasztság felemelkedését és szoros szövetségét, összekapcsolását a munkásosztállyal.

C) Közlekedés

38. §.

1. Tekintettel az ipari és mezőgazdasági termelés megnövekedésére és ugyanakkor figyelembevéve az átlagos szállítási távolság csökkenését, a szállítások észszerűsítése és az újonnan létesítendő ipari üzemek helyesebb földrajzi megoszlása révén, biztosítani kell, hogy 1954-ben 1949-hez képest 60 százalékkal több árut lehessen szállítani. 1954-ben a vasútnak 5880 millió tonnakilométert kell teljesítenie, a folyami hajózásnak 750 millió tonnakilométert, az állami bérteherkocsi fuvarozásnak 170 millió tonnakilométert. Növelni kell a személyszállításra szolgáló eszközök teljesítőképességét olymódon, hogy 1954-ben a vasút 163 millió, a folyami hajózás 2 millió, a távolsági autobuszközlekedés 16 millió, a polgári légiforgalom 120.000 utas szállítását biztosítsa. Meg kell javítani a nagyvárosok és ipari gócok közlekedését, elsősorban Nagybudapestét, Miskolcét, Ózdét, Salgótarjánét, Pécsét. Gondoskodni kell arról, hogy az ipari gócok lakossága a jelenleginél gyorsabb és kényelmesebb közlekedést kapjon a fővárossal. A tervidőszak folyamán el kell érni, hogy Magyarországon ne maradjon egyetlen olyan község sem, melynek ne volna vasúti vagy közúti közlekedési kapcsolata az országos közlekedési hálózattal.

2. A közlekedés fejlesztésére és teljesítőképességének fokozására a tervidőszakban építeni kell 150 km új vasútvonalat, 605 km új betonutat, 310 km korszerű makadámutat, 2250 km bekötőutat, 5 új kikötőt. Újjá kell építeni 6 nagy közúti és vasúti Duna-hidat, többek között Budapesten az óbudai és a Boráros-téri hidakat, továbbá az újpesti összekötőhidat, a bajai és a dunaföldvári Duna-hidakat és 4 Tisza-hidat. Villamosítani kell 185 km vasútvonalat. A közlekedés járműállománya

részére 4.400 új vasúti teherkocsit, 23.000 új tehergépkocsit, 14.000 új személygépkocsit, új gőzmozdonyokat, villamosmozdonyokat, autóbuszokat, trolleybuszokat kell beszerezni. További 1500 helység bekapcsolására új távolsági autobuszjáratokat kell szervezni. Budapesten trolleybusz-közlekedést kell létesíteni. Meg kell építeni Budapesten a földalatti gyorsvasút első vonalát. A vízi-közlekedés teljesítőképességét 6 új korszerű vontató és motoros szállítóhajó, 59 nagy uszályhajó, 2 új dunai személyszállítóhajó, 3 új Duna-tengerjáróhajó és egyéb járművek építésével kell növelni.

3. A posta- és távközlési szolgálat megjavítására új önműködő távbeszélőközpontokat, 2 új nagyteljesítményű rádió-adóállomást kell üzembehelyezni. Ki kell fejleszteni a távbeszélő kábelhálózatot és 13.000 km új távbeszélő légvezetéket kell építeni. A lakosság jobb kiszolgálására 365 új postahelyet kell létesíteni.

4. A tervidőszakban el kell érni, hogy közlekedésünk és postánk teljesítőképessége 1954-ben 65—70 százalékkal túlhaladja az 1938. évi színvonalat.

D) Áruforgalom

39. §.

A fogyasztásra kerülő árumennyiség nagymértékű megnövekedése, a nép életszínvonalának emelkedése, a szocializmus építése országunkban megköveteli az állami és szövetkezeti kereskedelem fejlesztését, új üzletek, áruházak, tárházak, hűtőházak létesítését. Ennek figyelembevételével a tervidőszakban építeni kell 15 új nagy állami áruházat. Új élelmiszer-, textil-, cipő- és vasműszaki üzleteket, szállodákat, vendéglátóüzemeket kell létesíteni. Szaporítani kell a Népboltok és

és KÖZÉRT-üzletek számát. Meg kell építeni 66 ú
nagy kereskedelmi és 88 nagy befogadóképességű ter
ményforgalmi tárházat. A falun támogatni, fejleszte
kell az általános földművesszövetkezeteket, mint a fal
és város közötti áruforgalom fontos szerveit, és min
a szétaprózott parasztgazdaságok társulásának komol
iskoláit.

III. FEJEZET

A dolgozó nép anyagi és kulturális életszínvonalának emelése

40. §.

Az 1950—54-es tervidőszakban biztosítani kell, hogy az egy főre eső fogyasztás élelmicikkekben és ipari közszükségleti cikkekben jelentősen emelkedjék.

1954-ben az 1949-es fogyasztáshoz képest az egy főre eső húsmennyiségnek 36 százalékkal, a zsírmennyiségnek 34 százalékkal, tej- és tejtermékeknek 28.1 százalékkal (tejre átszámítva), cukormennyiségnek 25 százalékkal, pamutszövetnek 40 százalékkal, gyapjúszövetnek 51 százalékkal kell emelkednie.

1954-ben 243 millió m² pamutszövetet kell termelni az 1949-es 152 millió m² helyett, 36 millió m² gyapjúszövetet 25 millió m² helyett. A bőrcipők gyártásának 5 év alatt 95 százalékkal, a gumicipőkének 81 százalékkal kell nőnie.

41. §.

Az 1950—54-es tervidőszakban 180.000 új lakást kell építeni; ebből mintegy 90.000 városokban, ipar- és bányatelepeken létesülő lakás, 90.000 falusi lakás lesz.

42. §.

1. Az 1950—54-es tervidőszakban — annak az elvnek megfelelően, hogy a nép állama számára a legfőbb érték: az ember — jelentős összeget, 1080 millió forintot kell beruházni a dolgozó nép, elsősorban a munkásosztály munkaképességének fokozását, családjának, egészségének védelmét szolgáló intézmények fejlesztésére és létesítésére.

2. A kórházi ágyak számának növelésére, a meglévő kórházak fejlesztésére és korszerűsítésére 5 év alatt 386 millió forintot kell fordítani.

3. Anya- és csecsemővédelemre, szülőotthonokra, bölcsődékre, napközi otthonokra a tervidőszakban 173.5 millió forintot kell felhasználni. A szülőotthonok számát az 1949. évi 98-ról 1954-ben 155-re kell emelni, az új szülőotthonokat elsősorban a bánya- és tanyavidékeken kell létesíteni. A bölcsődékben 5 év alatt 6000-rel több csecsemő, a napközi otthonokban 7600-zal több gyermek, az iskolai étkezdékben 11.000-rel több tanuló számára kell férőhelyet biztosítani.

4. 5 év alatt rendelőintézetekre 180 millió forintot kell fordítani. Új rendelőintézetek létesülnek a többi között Kispesten, Mohácson, Szentesen, Komlón, Salgótarjánban, Szolnokon, Szombathelyen, Gyulán, továbbá Budapest III., XIII. és XIV. kerületében.

5. Ki kell építeni a falusi egészségházak hálózatát, 5 év alatt 306 új falusi orvosi rendelőt kell létesíteni 64 millió forint költséggel.

6. Gondoskodni kell arról, hogy a népi demokrácia nagy vívmánya, a fizetett szabadság révén az üdülőhelyeken és gyógyfürdőkön közel 200.000-rel több gyermek és felnőtt dolgozó tölthesse el szabadságát.

43. §.

1. Az 1950—54-es tervidőszakban fel kell szá-
nolni a volt uralkodó osztályok műveltségi monopó-
iumát, lehetővé kell tenni a dolgozó osztályok kultu-
rális felemelkedését, a munkások, dolgozó parasztok
és értelmiségiek gyermekeinek szakmai közép- és fő-
iskolai képzését és az ország növekvő szakember-szük-
ségletének ellátását.

2. Biztosítani kell, hogy minden tanköteles gyer-
mek valóban elvégezze a teljes 8 osztályú általános is-
kolát és a felsőbb osztályokban ne legyen lemorzsoló-
dás. Ebből a célból új tantermek építésére, az iskolák
jobb felszerelésére, új tanítói lakásokra, stb. öt év alatt
322 millió forintot kell fordítani. A tervidőszak alatt
62.000-rel kell növelni az alapfokú iskolai oktatásban
részesülő tanulók és 12.000-rel a pedagógusok számát.

3. A középiskolákban 5 év alatt 45.000-rel kell
emelni a tanulók számát és tovább kell fejleszteni a
már megkezdett középiskolai reformot. 30 új gimná-
ziumot kell létesíteni, elsősorban a bánya- és iparvidé-
keken, így: Diósgyőrött, Ózdon, Pécsbányatelepen,
Salgótarjánban, Mohácson, Dorogon, Budapesten pedig
Angyalföldön, Obudán és Csepelen.

4. Az ipari szakoktatás fejlesztésére az iparostanuló
iskolákban a tantermek számát az 1949-es 167-ről a
tervidőszak alatt 500-ra kell emelni, a tanműhelyek-
ben a férőhelyek számát 5 év alatt 3900-ról 14.900-ra,
a tanulóotthonok férőhelyeit pedig 3500-ról 10.000-re.

5. A mezőgazdasági szakoktatás kifejlesztésére az
alapfokú iskolák tanulószámát 5 év alatt 97.000-rel,
a középiskolák tanulószámát 9000-rel kell növelni.

6. Az egyetemek újjáépítését be kell fejezni, fel-
szerelésüket korszerűsíteni kell, új intézeteket, kísérleti
laboratóriumokat és munkahelyeket kell létesíteni.

A felső oktatás fejlesztésére a tervidőszak alatt 377 millió forintot kell beruházni, ebből a műszaki főiskolák fejlesztésére 228 millió, az agrártudományi egyetem fejlesztésére 40 millió, a Közgazdasági egyetem fejlesztésére 18.5 millió forintot. Az egyetemi tanulók számát 5 év alatt 8000-rel kell növelni.

7. A munkás- és parasztifjúság tanulmányainak folytatására és a lemorzsolódás megakadályozására lehetővé kell tenni, hogy a tanulók a tanulmányi idő alatt mind nagyobb számban helyezkedhessenek el az állami kollégiumokban. Ezért a tervidőszak alatt az általános iskolai kollégiumok férőhelyeit 1700-zal, a középiskolás kollégiumok férőhelyeit 3500-zal, a főiskolai kollégiumok férőhelyeit 1500-zal kell növelni. A meglévő kollégiumok bővítésére, valamint új kollégiumok létesítésére 136 millió forintot kell fordítani.

8. A főiskolák, elsősorban a műszaki és agrártudományi főiskolák fejlesztésével, a miskolci nehézipari egyetem létesítésével és kiépítésével, a budapesti Műegyetem, a Műszaki Főiskola, a soproni Műegyetem bővítésével, a veszprémi nehéz-vegyipari műegyetemi tagozat felállításával, biztosítani kell az ország növekvő műszaki szakemberszükségletének ellátását, évenként 2000 mérnöknek a kiképzését. A mezőgazdaság szakemberszükségletének biztosítására a mezőgazdasági szakiskoláknak a tervidőszak alatt 160.000 mezőgazdasági szakembert kell kiképezniök, ebből 120.000-en az alapfokú, 27.000-en a középfokú és 13.000-en a felsőfokú mezőgazdasági iskolákban részesülnek kiképzésben. Ezenkívül 200.000-en alsófokú szaktanfolyami kiképzésben részesülnek.

9. Tudományos kutatóintézetek létesítésére és bővítésére a tervidőszakban 177.5 millió forintot kell beruházni, tudományos intézmények és gyűjtemények helyreállítására további 23 millió forintot. 5 év alatt

meg kell építeni, illetőleg ki kell fejleszteni az új Központi Kísérleti Fizikai Intézetet, a Szervetlen és Szerves Vegyészeti Intézetet, a Mezőgazdasági Gépesítési Intézetet, az Agrokémiai és Agrobiológiai Intézetet, a Közgazdaságtudományi Intézetet, stb. Messzemenő segítséget kell nyujtani a Magyar Tudományos Akadémiának, amelyet elsősorban az ország termelő erőinek fejlesztését szolgáló tervszerű természettudományos és műszaki tudományos kutatás központjává kell fejleszteni.

44. §.

1. A tervidőszakban messzemenően gondoskodni kell a művészetek felvirágoztatásáról, a művészeti intézmények és a művészeti oktatás kifejlesztéséről. Öt év alatt ezekre a célokra 70 millió forintot kell beruházni. A Színművészeti és Iparművészeti Főiskola számára új épületet kell építeni, a Zene- és Képzőművészeti Főiskolákat ki kell bővíteni. Fel kell építeni az új Nemzeti Színházat, a magyar színjátszás és egyben a magyar kultúra egyik legfontosabb központját. Új színházat kell építeni Győrött és szabadtéri színházat kell építeni Tatán.

2. Meg kell növelni és olcsóbbá kell tenni a könyvkiadást, hogy ezzel még szélesebb tömegekhez juttathassuk el a műveltséget.

45. §.

1. A dolgozó tömegek műveltségi színvonalának emelésére, önképzésük és művészeti öntevékenységük előmozdítására, a városban és falun egyaránt ki kell építeni a kultúrházak, üzemi klubok hálózatát. A tervidőszakban 60 új kultúrházat kell építeni, rendbe kell hozni és fejleszteni kell további 140-et. Erre a célra 5

év alatt 54 milliót kell fordítani. A nagyüzemi munkásság számára a tervidőszak alatt 8 nagy kultúrpalotát kell megépíteni, az üzemek mellett.

2. Messzemenően ki kell fejleszteni a népkönyvtári hálózatot az üzemekben, a falvakban, a gépállomásokon és a szövetkezetekben. A tervidőszak alatt 20 új körzeti könyvtári központot kell létesíteni.

46. §.

A filmügyet a dolgozó nép nevelésének és szórakozásának szolgálatába kell állítani. A tervidőszak alatt 10.000 személy befogadására alkalmas 10 új mozgóképszínházat kell létesíteni. Ki kell fejleszteni a magyar filmgyártást és el kell érni, hogy az évente gyártott nagy filmek száma a tervidőszak alatt 14-ről 26-ra emelkedjék. Korszerű új filmműtermet kell építeni, normálfilm- és keskenyfilm-laboratóriumot, szinkrón-telepet az idegennyelvű filmek magyar nyelvre való átírására.

A tervidőszak alatt az ország minden községét el kell látni keskenyfilm-vetítőgéppel, vagy vándormozival, hogy a falu dolgozói is rendelkezzenek a kulturális nevelés e fontos eszközével.

47. §.

A tervidőszak alatt tovább kell fejleszteni az ország rádiósítását. Öt év alatt a magyar rádió studióinak számát a kétszeresére kell emelni. A rádió fejlesztésére, új studiók építésére 59 millió forintot kell beruházni.

48. §.

1. A tervidőszak alatt lehetővé kell tenni, hogy a legszélesebb tömegek, különösen az ifjúság tömegei sportoljanak és a testedzés legkülönbözőbb ágait mű-

veljék, megteremtve a tömegsportban a széles alapot az élsportolók kiválasztására.

2. 1952-re be kell fejezni a 70.000 néző befogadására alkalmas budapesti népstadion építését.

3. A tervidőszak alatt 400 új sportpályát és mintegy 100 más sportlétesítményt (uszoda, tornacsarnok, stb.) építünk.

4. A sportoktatók és tanárok számának jelentős növelésére ki kell bővíteni a testnevelési iskolákat. A Testnevelési Főiskola továbbfejlesztésére új tornacsarnokot kell építeni.

49. §.

1. Az 1950—54-es tervidőszak alatt nagyarányú középítkezéseket kell végrehajtani. Fejleszteni kell a városok és a falvak közműveit, növelni kell a város és a községfejlesztés céljaira szükséges beruházásokat, hogy a dolgozó nép anyagi és kulturális életkörülményeit ezzel is javítsuk.

2. Középítkezésekre (új kormányépületekre, megye- és községházakra, stb.) öt év alatt 480 millió forintot, város- és községfejlesztésre 851 millió forintot, a vízvezeték- és csatornahálózat kiépítésére 545 millió forintot kell fordítani.

3. A legfelsőbb állami irányítás és kormányzás céljaira 130 millió forint beruházással Budapesten újjá kell építeni a fasiszta háborúban rombadöntött Várat. 400 új községházat kell építeni 40 millió forint költséggel. 190.000 személyt kell bekapcsolni az egészséges ivóvízellátásba a vízvezetékhálózat kiépítése útján, 285 millió forint beruházásával. Vízvezetéket kell építeni Mohácson, Ozdon, Kecskeméten, Nyíregyházán, Hódmezővásárhelyen, Békéscsabán, Tatabányán és más ipari vidéken.

4. Nagybudapest megalakulásával szükséges, hogy a peremvárosokat fokozatosan bekapcsoljuk a főváros közműveinek hálózatába. Ezért ki kell építeni a vízvezeték- és csatornahálózatot Csepelen, Kispesten, Pesterzsébeten, Rákospalotán és egyéb, a fővároshoz tartozó településeken, 168 millió forint beruházással.

50. §.

1. Az ötéves népgazdasági terv kulturális, egészségvédelmi, falufejlesztési beruházásainak hozzá kell járulniok a dolgozó parasztság felemelkedéséhez és szolgálniok kell a város és falu közötti kulturális és gazdasági különbség fokozatos megszüntetésének nagy célját.

2. A tervidőszak alatt több mint 1 milliárd forintot kell beruházni a dolgozó parasztság kulturális szükségleteinek kielégítésére, nem számítva a falu részesedését az általános iskolarendszer előnyeiből és azokból az egyéb beruházásokból, amelyek a várost és a falut egyaránt szolgálják. A falusi egészségházak, kultúrházak, népkönyvtárak, sportpályák széles hálózatának építésével kell támogatni a dolgozó parasztság kulturális felemelkedését.

3. A tervidőszakban 1512 községet kell villamosítani, amivel elérjük, hogy 1954-ben nem lesz Magyarországon község villanyvilágítás nélkül.

4. 1954-ben minden falunak rendelkeznie kell rádióval, telefonnal és mozgóképvetítőgéppel.

5. 5 év alatt 250 tanyaközpontot kell létesíteni és ezzel is előbbre kell mozdítani a parasztság kulturális elszigeteltségének és elmaradottságának leküzdését.

6. 5 év alatt 2000 új kutat kell építeni 60 millió Ft költséggel, hogy a falvak jórészét egészséges ivóvízzel lássuk el.

7. Dolgozó parasztokból és mezőgazdasági munkásokból 40.000 traktorvezetőt kell kiképezni, valamint további nagyszámú mezőgazdasági szakembert. A mezőgazdasági közép és felsőiskolák tanulói jelentős részének soraikból kell kikerülni.

Zárórendelkezések

51. §.

1. A Magyar Népköztársaság gazdasági életének az 1950. év január 1-től 1954 december 31-ig terjedő időszakban a jelen törvényben foglalt ötéves népgazdasági terv szab irányt.

2. A minisztertanács, a miniszterek és a különféle állami irányítószervek kötelesek a Magyar Népköztársaság gazdaságát olymódon vezetni, hogy biztosítsák a népgazdaság minden ágának és az egész népgazdaságnak a törvényben előírt fejlesztését. Emellett tekintettel kell lenniök arra, hogy a jelen törvényben foglalt ötéves terv csupán megközelítése azoknak a hatalmas lehetőségeknek, melyek szocializmust építő népi demokratikus rendünkben rejlenek, s hogy az ötéves tervet, megvalósítása során a városokban és falvakban a dolgozók — munkások, parasztok, értelmiségiek — gazdag tapasztalata és alkotó kezdeményezése alapján kell tökéletesíteni, kiegészíteni és ilymódon nemcsak a terv teljesítését, de túlteljesítését is előmozdítani.

3. A minisztertanács köteles — a jelen ötéves népgazdasági terv alapulvételével — elbírálni és meg-

erősíteni az egyes minisztériumok részletes ötéves tervét
s a miniszterek kötelesek biztosítani a terv levitelét
az üzemekbe, üzemrészlegekbe, a munkapadig.

4. A minisztertanács köteles megszervezni és biztosítani az ötéves népgazdasági terv megvalósításának folyamatos és rendszeres ellenőrzését.

Az ötéves népgazdasági terv sikeres megvalósításához elengedhetetlenül szükséges, hogy:

szigorúan takarékoskodjunk, szálljunk szembe minden pazarlással, erősítsük a közvagyon védelmét, összpontosítsuk az állam eszközeit a döntő feladatok végrehajtására;

a legszélesebb dolgozó tömegek, munkások, parasztok, értelmiségiek, kisemberek áldozatkészen, öntudatosan, fegyelmezetten dolgozzanak a terv megvalósításán, a munkaverseny városban és falun igazi népmozgalommá váljék;

minden téren a legnagyobb éberséget tanusítsuk a belső és a külső ellenséggel szemben, mely nem nyugszik bele a magyar dolgozó nép győzelmébe és ezután is minden tőle telhetőt el fog követni országépítő munkánk akadályozására;

fejlesszük és erősítsük államunk munkás-paraszt jellegét, megvalósítsuk lépésről-lépésre a Magyar Népköztársaság Alkotmányainak céljait;

a nemzet minden hazafias és alkotó ereje fogjon össze, a munkásság és a dolgozó parasztság szövetsége legyen megbonthatatlan a közös, országépítő munkában, a reakció, a kizsákmányoló elemek, az imperialista ügynökök ellen; legyen szilárd a munkásosztály és pártja, a kommunisták, a Magyar Dolgozók Pártja vezetése;

még szorosabb és szélesebb gazdasági kapcsolatok
fejlesszünk ki a szocialista Szovjetúnió és a szocialis
must építő népi demokráciák gazdaságaival, mélyítsü
el minden téren a baráti együttműködést az imperialis
ellenes béketábor vezetőjével, a nagy Szovjetúnióv
és a népi demokráciákkal, a béke megvédésére, épít
munkánk biztosítására.

Az ötéves terv: a népi demokrácia útja a jómód
erős, művelt szocialista Magyarországhoz!